

RAPORT

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia

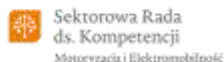
realizowane na zlecenie firmy
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia

Realizowane w ramach zadania:

„Opracowanie metodologii i narzędzi monitorowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia (ankieta online) w projekcie „Rada ds. kompetencji w sektorze motoryzacyjnym (z uwzględnieniem elektromobilności)”

Dokument opracowany dla:
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
Ul. Wojewódzka 42, 40-026 Katowice

Dokument opracowany przez:
SYNERGIA Badania Analizy Doradztwo
09-500 Gostynin, ul. PCK 10
www.synergia-poland.com.pl

Violetta Rutkowska
Właściciel, Badacz Rynku
tel: 505 028 046

e-mail: v.rutkowska@synergia-poland.com.pl

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Serdecznie dziękujemy wszystkim nauczycielom za bardzo aktywny udział w badaniu i przekazanie swoich potrzeb i przemyśleń.

Państwa opinie i potrzeby są ogromnie ważne dla jakości edukacji zawodowej w Polsce i posłużą do opracowania oferty rozwoju kwalifikacji nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach branżowych I i II stopnia.

Serdeczne podziękowania również dla wszystkich osób, które zajmowały się rozpowszechnianiem i udostępnianiem ankiety za istotny wkład w sprawną i profesjonalną realizację badania.

Wymogi prawno-oświatowe oraz dążenie do wzrostu jakości kształcenia zawodowego zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy generują potrzebę systematycznego monitorowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli i stworzenia dla nich odpowiedniej oferty rozwoju zawodowego

co w efekcie ma przełożyć się na lepsze przygotowanie uczniów do pracy w sektorach nowych technologii.

CELE BADANIA

Celem badania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia jest analiza obecnego stanu kwalifikacji nauczycieli oraz diagnoza potrzeb w zakresie rozwoju i doskonalenia zawodowego.

Badanie będzie monitorowało w sposób systematyczny i systemowy **potrzeby nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach branżowych I i II stopnia.**

Skierowane będzie docelowo do wszystkich szkół branżowych I i II stopnia zlokalizowanych w całej Polsce i dostępne dla wszystkich nauczycieli przedmiotów zawodowych z branż dedykowanych sektorowi motoryzacji i elektromobilności.

Wybrano **16 różnych branż kształcących w 58 zawodach** związanych z sektorem motoryzacji i elektromobilności.

Wykaz branż/zawodów związanych z motoryzacją i elektromobilnością:

BRANŻA CERAMICZNO-SZKLARSKA (CES)

311925 - **Technologii szkła;**
311944 - **Technik ceramik;**
818115 - **Operator urządzeń przemysłu ceramicznego;**
818116 - **Operator urządzeń przemysłu szklarskiego.**

BRANŻA CHEMICZNA (CHM)

311103 - **Technik analityk;**
311603 - **Technik technologii chemicznej;**
814209 - **Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych;**
813134 - **Operator urządzeń przemysłu chemicznego.**

BRANŻA DRZEWNNO-MEBLARSKA (DRM)

753402 – **Tapicer**

BRANŻA EKONOMICZNO – ADMINISTRACYJNA (EKA)

331403 - **Technik ekonomista;**
411004 - **Technik prac biurowych;**
431103 - **Technik rachunkowości.**

BRANŻA ELEKTROENERGETYCZNA (ELE)

311303 - **Technik elektryk;**
311929 - **Technik chłodnictwa i klimatyzacji;**
741103 – **Elektryk;**
741201 – **Elektromechanik.**

BRANŻA ELEKTRONICZNO- MECHATRONICZNA (ELM)

311909 - **Technik automatyk;**
311408 - **Technik elektroniki;**
311410 - **Technik mechatroniki;**
731107 – **Automatyk;**
742117 – **Elektronik;**
742118 – **Mechatronik.**

Wykaz branż/zawodów związanych z motoryzacją i elektromobilnością:

BRANŻA HANDLOWA (HAN)

522301 – **Sprzedawca;**
522305 - **Technik handlowiec.**

BRANŻA MECHANICZNA (MEC)

311504 - **Technik mechanik;**
721301 – **Blacharz;**
722101 – **Kowal;**
722204 – **Ślusarz;**
722307 - **Operator obrabiarek skrawających;**
723310 - **Mechanik-monter maszyn i urządzeń.**

BRANŻA MECHANIKI PRECYZYJNEJ (MEP)

731103 - **Mechanik precyzyjny**

BRANŻA METALURGICZNA (MTL)

311705 - **Technik odlewnik;**
812107 - **Operator maszyn i urządzeń
odlewniczych;**
721104 - **Modelarz odlewniczy;**
812122 - **Operator maszyn i urządzeń
przemysłu metalurgicznego;**
311708 - **Technik przemysłu metalurgicznego.**

BRANŻA MOTORYZACYJNA (MOT)

311513 - **Technik pojazdów samochodowych;**
721306 - **Blacharz samochodowy;**
723103 - **Mechanik pojazdów samochodowych;**
723107 - **Mechanik motocyklowy;**
741203 - **Elektromechanik pojazdów
samochodowych;**
713203 - **Lakiernik samochodowy.**

BRANŻA OCHRONY I BEZPIECZEŃSTWA OSÓB I MIENIA (BPO)

325509 - **Technik bezpieczeństwa i higieny
pracy**

Wykaz branż/zawodów związanych z motoryzacją i elektromobilnością:

BRANŻA PRZEMYSŁU MODY (MOD)

311926 - **Technik technologii wyrobów skórzanych;**

311932 - **Technik włókiennik;**

753105 – **Krawiec;**

815204 - **Operator maszyn w przemyśle włókienniczym.**

BRANŻA SPEDYCYJNO-LOGISTYCZNA (SPL)

333107 - **Technik logistyk;**

333108 - **Technik spedytor;**

432106 - **Magazynier-logistyk.**

BRANŻA TELEINFORMATYCZNA (INF)

351103 - **Technik teleinformatyk;**

351203 - **Technik informatyk;**

352203 - **Technik telekomunikacji;**

742202 - **Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych;**

351406 - **Technik programista;**

731102 - **Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych.**

BRANŻA TRANSPORTU DROGOWEGO (TDR)

832201 - **Kierowca mechanik;**

311927 - **Technik transportu drogowego.**

ZAKRES BADANIA

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia będzie obejmowało następujący zakres:

Zagadnienia wprowadzające

1. Typ szkoły: szkoła branżowa I stopnia, szkoła branżowa II stopnia
2. Miejscowość
3. Staż pracy w szkole i w biznesie
4. Kierunek nauczania
5. Przedmiot nauczany
6. Prowadzenie zajęć praktycznych
7. Posiadane uprawnienia egzaminatora
8. Tytuł zawodowy nauczyciela: nauczyciel stażysta, kontraktowy, mianowany, dyplomowany
9. Prowadzone kółka zainteresowań i lekcje dodatkowe
10. Zainteresowania i pasje nauczyciela
11. Współpraca nauczycieli w ramach nauczanego zawodu: współpraca z innymi nauczycielami i szkołami, z pracodawcami, z ekspertami z branży, itp
12. Czy w szkole prowadzone są spotkania, dyskusje na temat aktualnych oczekiwań rynku pracy i dostosowania do nich form i zakresu kształcenia
13. W jaki sposób nauczyciele i czy w ogóle pozyskują wiedzę na temat branży, w której kształcą
14. Dostęp i korzystanie z baz wiedzy
15. Czy nauczyciele posiadają plan rozwoju zawodowego, plan szkoleń, itp

ZAKRES BADANIA

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia będzie obejmowało następujący zakres:

Obecny stan kwalifikacji nauczycieli

1. Posiadane wykształcenie i dodatkowe kursy i szkolenia, odbyte praktyki zawodowe, staż pracy w zawodzie, itp.
2. Formy i metody pracy wykorzystywane najczęściej podczas zajęć
3. Ocena własnych kwalifikacji: wiedza i praktyka w obszarze nauczanego zawodu, umiejętności miękkie, umiejętności komunikacji, znajomość języków obcych
4. Ocena wiedzy na temat oczekiwań pracodawców w stosunku do absolwentów, aktualnych trendów w branży wpisującej się w zakresu nauczanego przedmiotu, aktualnych trendów w sektorze wysokich technologii w skali kraju i w skali globalnej
5. Z jakich form doskonalenia zawodowego i w jakim zakresie nauczyciele korzystali dotychczas
6. Jak nauczyciele oceniają stopień przygotowania ich uczniów do wymagań rynku pracy

Podstawa programowa

1. Jakich zagadnień, kompetencji brakuje w podstawie programowej
2. Bariery w skutecznym kształceniu młodzieży zgodnie z wymogami rynku pracy

ZAKRES BADANIA

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia będzie obejmowało następujący zakres:

Potrzeby rozwoju kwalifikacji nauczycieli

1. Jakie nauczyciele widzą braki, luki w kompetencjach i umiejętnościach. Jakie kompetencje chcieliby rozwijać
2. Potrzeby rozwoju kompetencji społecznych i miękkich, również w kontekście wprowadzania ich do programu nauczania w szkole w ramach podstawy programowej, ze szczególnym uwzględnieniem procesu komunikacji, pracy grupowej, inicjatywy i przedsiębiorczości
3. Możliwości rozwoju kwalifikacyjno-zawodowego w sektorze motoryzacyjnym z uwzględnieniem elektromobilności w kontekście możliwości kształcenia w systemie szkolnym oraz pozaszkolnym
4. Możliwości i zainteresowania ze strony nauczycieli, odbywaniem staży, doksztalcaniem praktycznym, współpracy z przedsiębiorcami i otoczeniem społecznym, dostępu do infrastruktury
5. Potrzeby rozwoju określanych przez UE kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych
6. Z jakich form doskonalenia zawodowego nauczyciele chcieliby skorzystać
7. Dogodne terminy szkoleń i kursów
8. Skłonność do ponoszenia kosztów doskonalenia zawodowego

Zagadnienia metryczkowe

1. Płeć
2. Wiek
3. Dodatkowe zajęcia: praca, własna działalność, itp

Zakres badania może być dowolnie modyfikowany zależnie od potrzeb informacyjnych KSSE i Sektorowej Rady Ds. Kompetencji W Sektorze Motoryzacyjnym

METODA BADANIA

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia oparte będzie o **ankiety wypełniane samodzielnie przez nauczycieli** z wykorzystywaniem **nowoczesnych metod badawczych w postaci ankiety elektronicznej** bez konieczności drukowania ankiet w wersji papierowej, co wpisuje KSSE w kształtowanie wartości na rzecz ekologii i odpowiedzialnego biznesu.

Ankieta do badania została skonstruowana w **systemie LimeSurvey** – system do badań on-line – wdrożony przez firmę Synergia na serwerze Lidera projektu z możliwością samodzielnego przeprowadzania i koordynowania badania w nieograniczonym czasie. System umożliwia również samodzielne konstruowanie ankiet i dobór różnych form pytań w ankiecie zależnie od potrzeb informacyjnych.

Narzędzie do badania on-line umożliwia **wypełnianie ankiety na wszystkich urządzeniach mobilnych i na komputerze** zależnie od możliwości i preferencji respondentów.

Ankieta potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia skierowana będzie docelowo do

wszystkich nauczycieli przedmiotów zawodowych

(kształcących w 56 zawodach z 15 różnych branż związanych z sektorem motoryzacji i elektromobilności)

we wszystkich szkołach branżowych w całej Polsce.

METODA BADANIA

Ankieta potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli będzie dystrybuowana w sposób umożliwiający jak **najszerwsze dotarcie do potencjalnych respondentów**, poprzez następujące rozwiązania:

Narzędzie do badania będzie zamieszczone w **sposób ciągły** na stronach internetowych projektu oraz na stronach internetowych wszystkich partnerów biorących udział w projekcie jak również na profilach społecznościowych projektu oraz partnerów. Pozwoli to na dotarcie do szerokiej grupy nauczycieli w dowolnym czasie.

Raz w roku zostanie przeprowadzona akcja wysyłki ankiety i informacji o badaniu w formie mailowej do szkół branżowych oraz na imienne maile nauczycieli z **bazy danych** partnerów projektu.

METODA BADANIA

Dla wszystkich grup nauczycieli zostanie skonstruowana **jedna ankieta** obejmująca wszystkie zagadnienia z zakresu badania.

Badanie należy prowadzić raz w roku i również raz w roku dokonywać analizy wyników badania i ich dystrybucji.

Badanie należy prowadzić tak, aby wyniki badania służącego do opracowania oferty rozwoju zawodowego nauczycieli były gotowe we wrześniu każdego roku.

Raz w roku należy dokonać analizy wyników badania i opracować raport z badania.

Raport może być opracowany w wersji **PowerPoint**, obejmując swym zakresem wszystkie zagadnienia badania.

DYSTRYBUCJA WYNIKÓW BADANIA

Badanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych nauczycieli oraz jego wyniki będą szeroko dystrybuowane wśród:

- partnerów projektu oraz ekspertów
- szkół branżowych, dyrekcji i nauczycieli
- organów prowadzących szkoły oraz przedstawicieli Ministerstwa Edukacji.

Zależy nam, aby wyniki badania służyły do szeroko pojętej zmiany w jakości kształcenia młodzieży w szkołach branżowych a to oznacza, że należy dotrzeć z tą informacją do szerokiej grupy decydentów.

Ponadto, informacja o badaniu i jego wyniki będą dostępne na stronach internetowych KSSE, stronie internetowej projektu oraz stronach internetowych partnerów projektu jak również w mediach społecznościowych.

Efektom realizacji badania będzie opracowanie oferty szkoleń, kursów i innych form doskonalenia zawodowego nauczycieli w celu podnoszenia ich kwalifikacji i umiejętności a tym samym podnoszenia jakości kształcenia w poszczególnych zawodach.

PILOTAŻ BADANIA

Przed rozpoczęciem badania głównego, został przeprowadzony **pilotaż badania**, który miał na celu:

- weryfikację założeń metodologii badania
- weryfikację treści ankiety i sposobu ułożenia pytań oraz ich zasadności i rozumienia przez samych nauczycieli.

PILOTAŻ PRZEPROWADZONO W DNIACH
30 marca – 30 kwietnia 2020r.

Ankieta w ramach pilotażu została skierowana do 100 nauczycieli przedmiotów zawodowych pozyskanych z bazy danych KSSE, a zwrot zakładany był na poziomie 30 ankiet. Ponadto ankieta została udostępniona na stronach internetowych KSSE i partnerów projektu oraz w mediach społecznościowych.

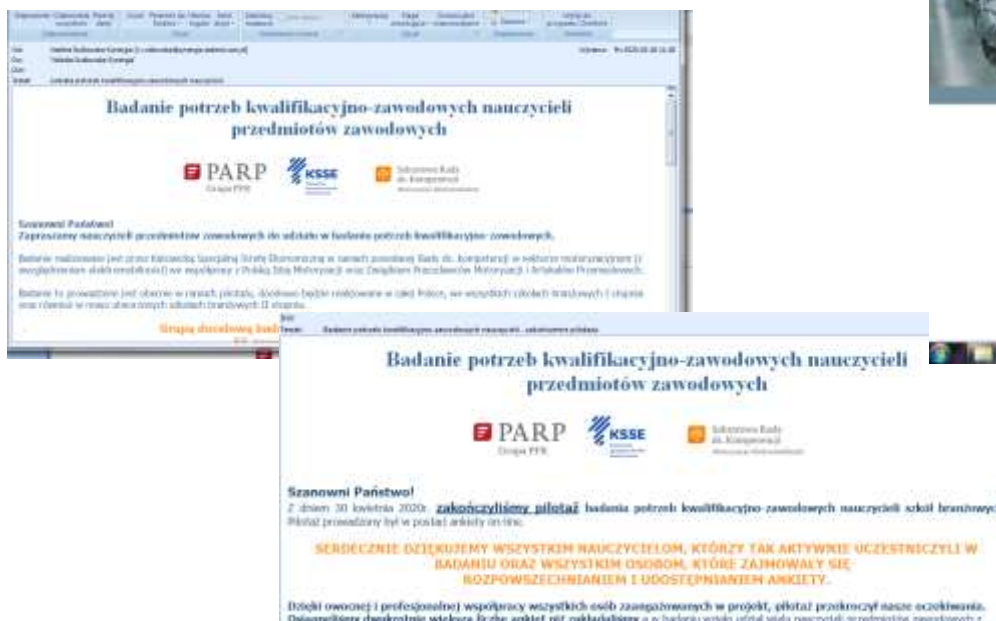

Wyniki pilotażu posłużyły do opracowania ostatecznej wersji ankiety oraz do modyfikacji założeń metodologii badania.

W ramach prowadzonego **pilotażu** wykonano następujące działania upowszechniające badanie:

- wysłano maile do nauczycieli z bazy danych projektu wraz z informacją o celach i założeniach badania
- udostępniono informację o badaniu na stronach Rady oraz na stronach lidera i partnerów projektu
- udostępniono informację o badaniu w mediach społecznościowych na Facebook i LinkedIn
- po zakończeniu pilotażu ponownie wysłano maile i udostępniono informacje o zakończeniu pilotażu wraz z podziękowaniem za udział w badaniu

Niniejszy raport jest efektem realizacji **pilotażu**

W ramach pilotażu osiągnięto **58 pełnych ankiet**
i 52 ankiety wypełnione częściowo
łącznie 110 wejść na link ankiety.

Do analizy wzięto pod uwagę tylko ankiety pełne.

Pilotaż przekroczył nasze oczekiwania, zakładano bowiem osiągnięcie 30 ankiet, a w efekcie uzyskano ich dwukrotnie więcej.

Było to możliwe dzięki profesjonalnej i partnerskiej współpracy wszystkich osób zaangażowanych w działanie Rady i realizację projektu.

WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO

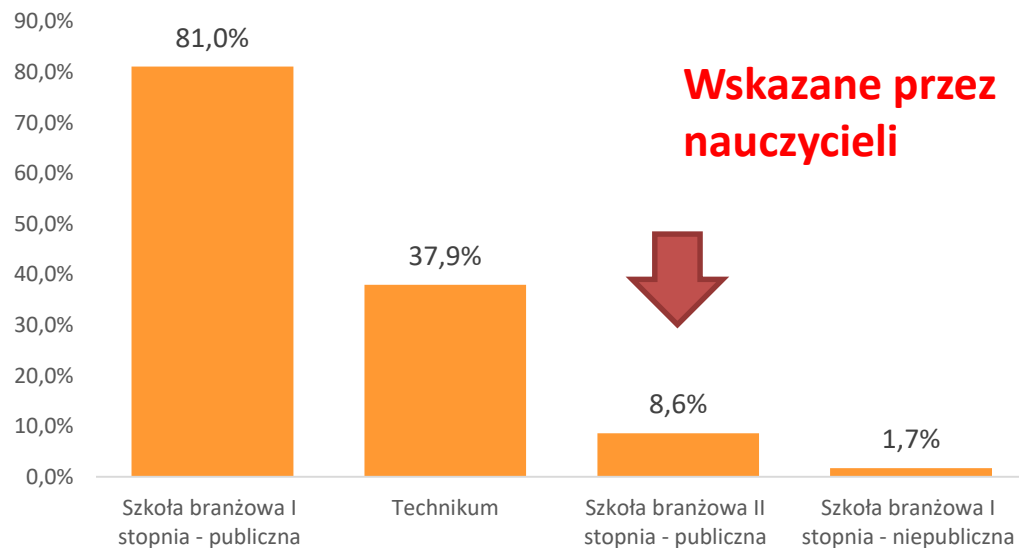
CHARAKTERYSTYKA RESPONDENTÓW

W badaniu pilotażowym udział wzięło łącznie **58 nauczycieli z 13 miast Polski**, w tym

- **81,0% uczy w publicznej szkole branżowej I stopnia**
- **37,9% uczy w technikum**
- **8,6% uczy w publicznej szkole II stopnia i 1,7% w niepublicznej szkole branżowej I stopnia**

Wykres nr 1. Typ szkoły, w której Pan/Pani uczy? N=58

Lista szkół, w których uczą nauczyciele biorący udział w pilotażu

Technikum i Szkoła Branżowa I Stopnia
Zespół Szkół im. por. Józefa Sarny
Zespół Szkół Technicznych
ZST
Zespół Szkół Samochodowych
ZSMiL
ZSMiL
Zespół szkół im. por. J. Sarny
Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych
Branżowa Szkoła nr 3
Zespół Szkół w Gorzycach
Zespół Szkół nr 5
Zespół Szkół Nr 5 w Wałbrzychu
Zespół Szkół w Gorzycach
Zespół Szkół Technicznych im. gen Wł. Andersa
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach
ZST im. Gen. Wł. Andersa
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach
Zespół Szkół Technicznych
Zespół Szkół Technicznych
CKZiU w Żorach Szkoła Branżowa I stopnia
CKZiU Żory
Zespół Szkół Technicznych
Zespół Szkół Technicznych
ZST Białystok

Zespół Szkół Technicznych im. T. Kościuszki
Zespół Szkół Technicznych
ZST
CKZiU
CKZiU
Zespół Szkół Technicznych
ZST im. gen. W. Andersa w Białymstoku
Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa w Białymstoku
Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa
Zespół Szkół Technicznych
Zespół Szkół Technicznych im. gen. Wł. Andersa
Zespół Szkół Technicznych im. gen. Władysława Andersa
Zespół Szkół Technicznych im. Władysława Andersa
Zespół Szkół Politechnicznych w Głogowie
Zespół Szkół Samochodowych
Zespół Szkół Samochodowych i Budowlanych
Zespół Szkół Ekonomicznych Technikum nr 2
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stefana Żeromskiego

**Nazwę szkoły wskazało 74,1%
nauczycieli,
25,9% to braki odpowiedzi.**

Lista przedmiotów, których uczyć nauczyciele biorący udział w pilotażu

Administracja bazami danych	Konstrukcja pojazdów samochodowych
Bezpieczeństwo pracy	Lakiernictwo samochodowe
Budowa i naprawa pojazdów samochodowych	Logistyka w procesach produkcji
Budowa maszyn i urządzeń	Marketing i negocjacje w spedycji
Budowa pojazdów samochodowych	Materiałoznawstwo drzewne
Budowa środków transportu drogowego	Mechatronika
Cukiernicze	Moduł "podstawy stolarstwa"
Diagnostyka pojazdów samochodowych	Moduł "specjalizacja"
Diagnozowanie elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych	Moduł "technologia projektowania wyrobów z drewna"
Diagnozowanie zespołów poj. Samochodowych	Modułowo
Diagnozowanie zespołów pojazdów samochodowych	Obsługa i naprawa poj. Samochodowych
Działalność gospodarcza	Obsługa i naprawa pojazdów samochodowych
Działalność przedsiębiorstwa	Obsługa klientów w gastronomii
Działalność recepcji	Obsługa klienta
Eksploatacja pojazdów samochodowych	Obsługa podróżnych w portach i terminalach
Eksploatacja środków transportu drogowego	Odzieżowe
Elektronika	Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji
Elektrotechnika	Organizacja i techniki sprzedaży
Elektrotechnika i elektronika	Organizacja procesów transportowych
Elektrotechnika i elektronika lub podstawy elektrotechniki i elektroniki	Organizacja sprzedaży w reklamie
Elektrotechnika i elektronika samochodowa	PKM
Elektryczne i elektroniczne wyposażenie pojazdów samochodowych	PKM
Fryzjerskich	Planowanie i sprawozdawczość w organizacji
Funkcjonowanie przedsiębiorstw logistycznych w gospodarce	Planowanie żywienia i produkcji gastronomicznej
Gastronomiczne	Pneumatyka i hydraulika
Informatyka	Podstawy działalności gospodarczej
Instalacje elektryczne	Podstawy elektrotechniki
Kadry i płace	Podstawy elektrotechniki i elektroniki
Komputerowe wspomaganie procesów wytwarzania	Podstawy fryzjerstwa
	Podstawy konstrukcji maszyn

Lista przedmiotów, których uczą nauczyciele biorący udział w pilotażu

Podstawy mechatroniki

Podstawy obróbki ręcznej i maszynowej

Podstawy sterowania i regulacji obrabiarek

Podstawy systemów i sieci informatycznych

Podstawy transportu drogowego

Podwozia i nadwozia pojazdów samochodowych

Pracownia analizy finansowej i sprawozdawczości

Pracownia diagnostyki samochodowej

Pracownia elektrotechniki i elektroniki

Pracownia gastronomiczna

Pracownia gastronomiczna (zajęcia praktyczne)

Pracownia materiałowa

Pracownia obrabiarek cnc

Pracownia podstaw elektrotechniki

Pracownia podstaw konstrukcji maszyn

Pracownia projektowania procesów produkcji

Pracownia techniczna

Praktyczna nauka zawodu branży drzewnej

Praktyczna nauka zawodu stolarz

Prawo transportowe

Procesy technologiczne w gastronomii

Procesy technologiczne w stolarstwie

Procesy transportowe w logistyce

Programowanie aplikacji desktopowych

Programowanie aplikacji internetowych

Programowanie aplikacji mobilnych

Programowanie i obsługa obrabiarek CNC

Programowanie obiektowe

Programowanie obrabiarek CNC

Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie

Przepisy ruchu drogowego

Renowacja

Rysunek techniczny

Rysunek zawodowy w stolarstwie

Silniki pojazdów samochodowych

Silniki spalinowe

Służba pięt

Systemy energetyki odnawialnej

Środki transportu

Techniki fryzjerskie

Techniki pracy w hotelarstwie

Techniki w produkcji cukierniczej

Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem

Technologia mechaniczna

Technologia obróbki skrawaniem

Technologia ogólna

Technologia stolarstwa

Technologia wyrobów stolarskich

Technologia z materiałoznawstwem

Technologie i konstrukcje mechaniczne

Towar jako przedmiot handlu

Urządzenia elektryczne

Urządzenia i systemy mechatroniczne

Usługi gastronomiczne

Użytkowanie obrabiarek CNC

Użytkowanie obrabiarek konwencjonalnych

Wyposażenie elektryczne i elektroniczne pojazdów samochodowych

Wyposażenie elektryczne pojazdów

Wyposażenie zakładów gastronomicznych

Wyposażenie i zasady bezpieczeństwa w gastronomii

Zajęcia modułowe w technikum zawodowym

Zajęcia praktyczne

Zarządzanie działalnością spedycyjną

Zasady żywienia

Zawodowe przedmioty gastronomiczne

Lista kierunków, na których uczą nauczyciele biorący udział w pilotażu

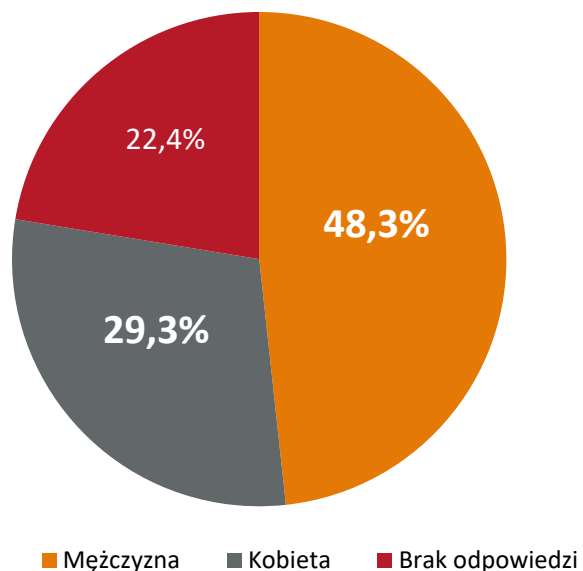
Technik pojazdów samochodowych-311513	24,1%
Mechanik pojazdów samochodowych-723103	24,1%
Technik mechanik-311504	20,7%
Branża drzewno-meblarska (DRM)	15,5%
Branża motoryzacyjna (MOT)	13,8%
Elektromechanik pojazdów samochodowych-741203	13,8%
Technik mechatronik-311410	12,1%
Operator obrabiarek skrawających-722307	12,1%
Branża mechaniczna (MEC)	8,6%
Elektryk-741103	6,9%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń-723310	6,9%
Technik elektryk-311303	5,2%
Branża elektroniczno-mechatroniczna (ELM)	5,2%
Branża elektroenergetyczna (ELE)	3,4%
Elektromechanik-741201	3,4%
Mechanik motocyklowy-723107	3,4%
Technik logistyk-333107	3,4%
Technik spedytor-333108	3,4%
Technik programista-351406	3,4%
Technik ekonomista-331403	1,7%
Mechatronik-742118	1,7%
Branża handlowa (HAN)	1,7%
Sprzedawca-522301	1,7%
Technik handlowiec-522305	1,7%
Lakiernik samochodowy-713203	1,7%
Branża przemysłu mody (MOD)	1,7%
Krawiec-753105	1,7%
Branża spedycyjno-logistyczna (SPL)	1,7%
Technik informatyk-351203	1,7%
Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych-731102	1,7%

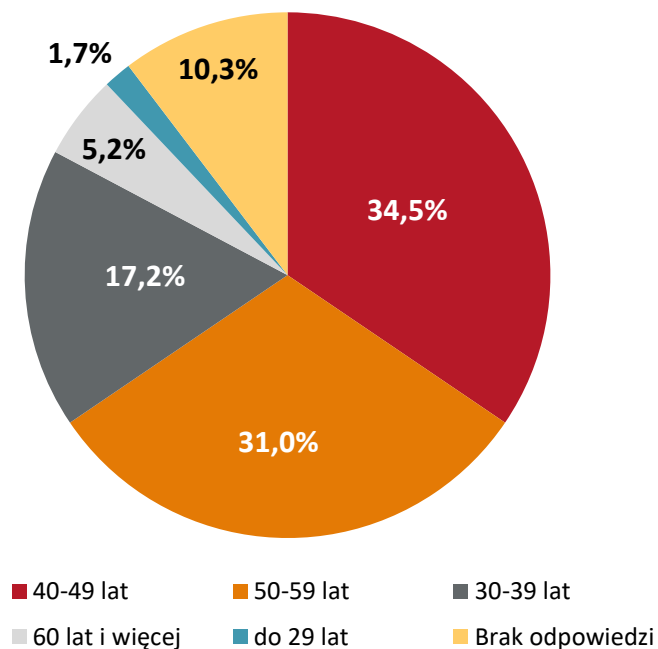
W badaniu pilotażowym udział wzięło łącznie **58 nauczycieli**, w tym

- **48,3% mężczyzn i 29,3% kobiet**, 22,4% osób nie wypełniło informacji o płci
- osoby w różnym wieku, dominowali 40 i 50-latkowie

Wykres nr 2. Płeć respondentów N=58

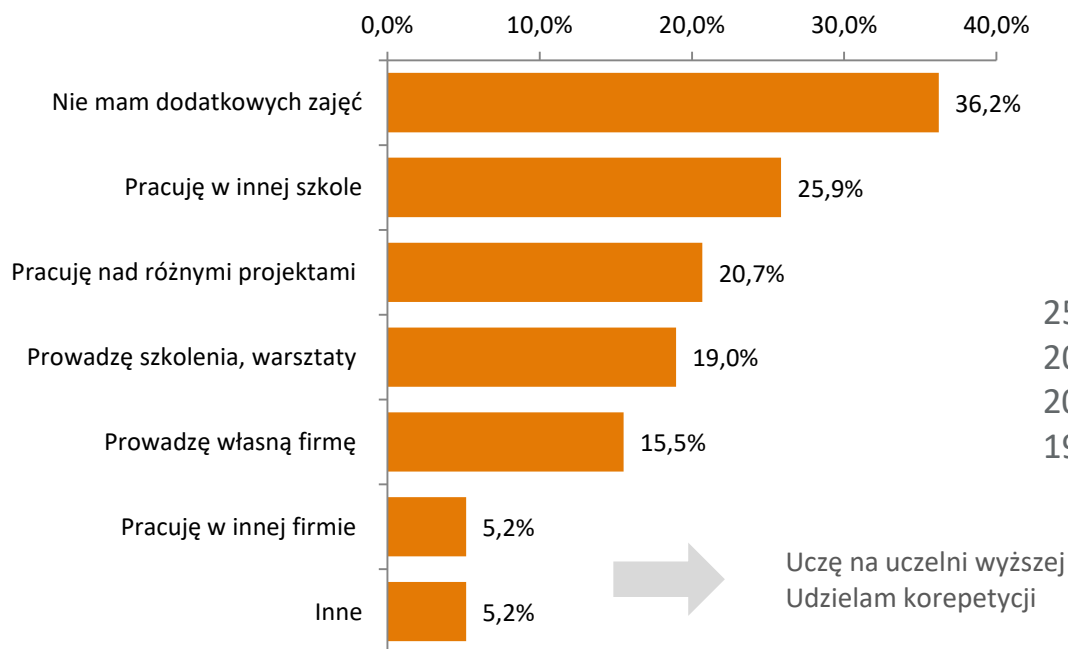

Wykres nr 3. Wiek respondentów N=58

87,9% nauczycieli to osoby zatrudnione na umowę o pracę na pełen etat
1,7% pracuje na umowę zlecenie, 1,7% na umowę o pracę na pół lub część etatu, 1,7% na podstawie mianowania

Wykres nr 4. Pana/Pani dodatkowe zajęcia poza pracą w tej szkole N=58

63,8% nauczycieli ma dodatkowe zajęcia poza pracą w danej szkole

25,9% nauczycieli pracuje w innej szkole
20,7% pracuje w biznesie
20,7% pracuje projektowo
19,0% prowadzi szkolenia i warsztaty

**Wykres nr 5. Proszę wskazać, czym Pan/Pani na co dzień się interesuje,
jakie ma Pan/Pani pasje? N=58**

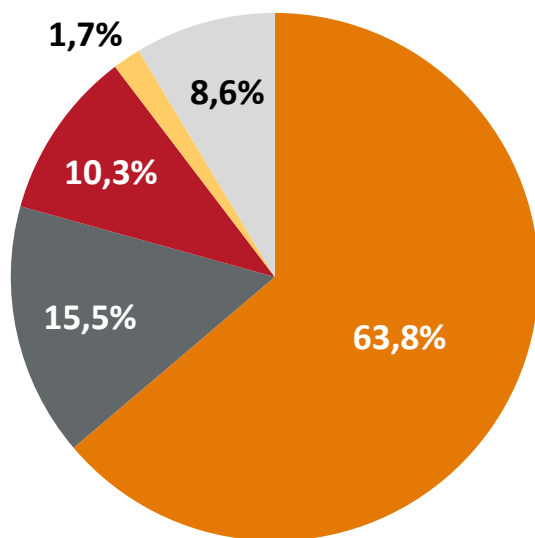
41,4% nauczycieli pasjonuje się nowymi technologiami

29,3% motoryzacją

Muzyka
Projektowanie mebli i wnętrz
Pływanie, zmiana aranżacja wnętrz.
Rozwijanie pasji kulinarno - cukierniczych

**Wykres nr 6. Pana/Pani stopień awansu
zawodowego? N=58**

- Nauczyciel dyplomowany
- Nauczyciel mianowany
- Nauczyciel kontraktowy
- Nauczyciel stażysta
- Brak odpowiedzi

**43,1% nauczycieli to osoby
z ponad 20-letnim stażem
pracy**

27,6% osób uczy
przedmiotów zawodowych
11-20 lat

20,7% 10 lat i mniej

**46,6% nauczycieli posiada
uprawnienia egzaminatora**

56,9% nauczycieli prowadzi zajęcia praktyczne w szkole

.....

60,3% osób prowadzi kółka zainteresowań lub zajęcia dodatkowe

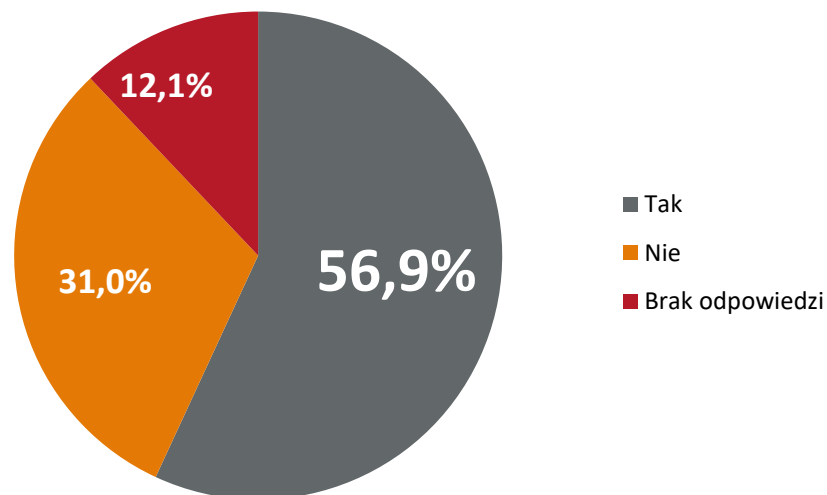

Diagnostyka komputerowa
Dodatkowe zajęcia z programowania CNC
Informatycznym/sieci komputerowe
Klub młodego konstruktora
Koło projektowe
Koło projektowo badawcze
Kółko zainteresowań z zakresu metrologii i kontroli jakości

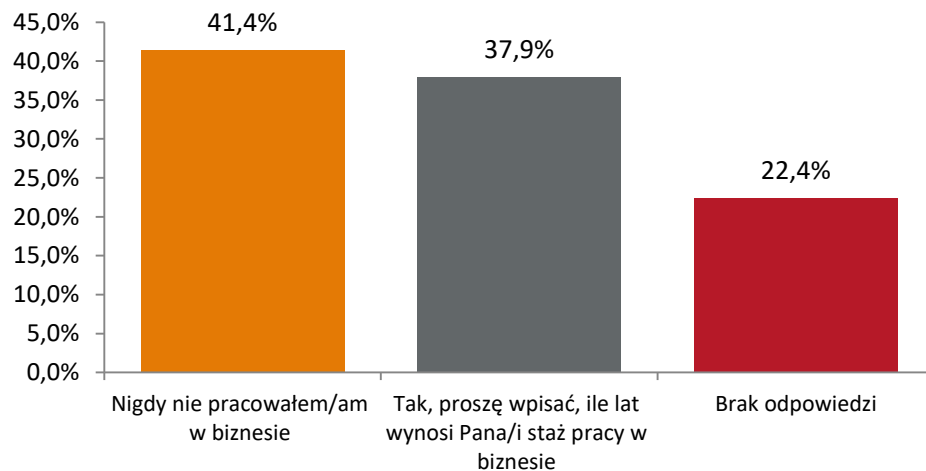
Ogólnie pojęte programowanie - w zależności od potrzeb uczniów.
Podstawy aranżacji i projektowania
Projektowania i wytwarzania mebli
Projektowanie 3d, programowanie PLC, technika cyfrowa
Projektowanie mebli i aranżacja wnętrz.
Prowadzę kółko snycerskie.
Przygotowanie do egzaminów zawodowych
Przygotowuję uczniów do konkursów zawodowych

Rysunek techniczny komputerowy, lakiernictwo samochodowe
Spedycyjne
W zakresie programowania Heidenhain
Zajęcia kółka motoryzacyjnego

Wykres nr 7. Czy prowadzi Pan/Pani zajęcia praktyczne w szkole? N=58

Wykres nr 8. Czy posiada Pan/Pani staż pracy w biznesie
(wliczane są tu: praktyki, staże, praca w firmie, praca we własnej firmie)
w zakresie przedmiotów,
którego/rych Pan/Pani uczy? N=58

37,9% nauczycieli posiada doświadczenie w biznesie

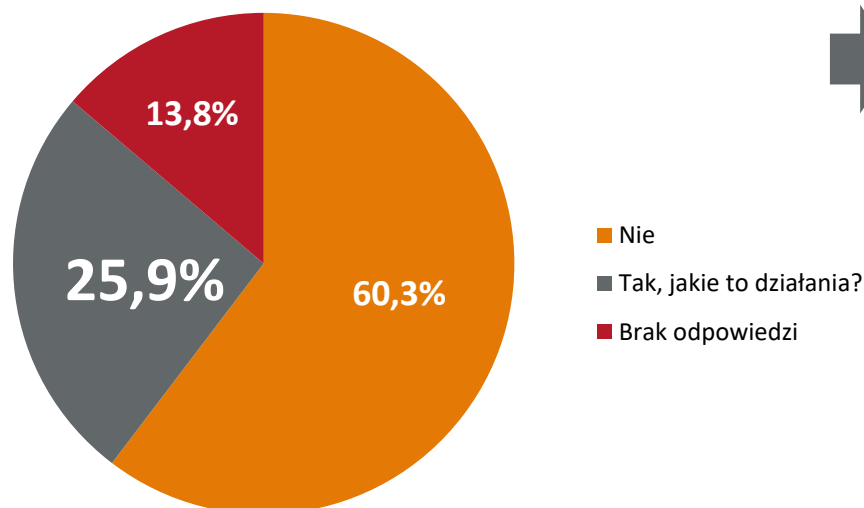

- 30,0% pracowało w biznesie mniej niż 5 lat
- 20,0% 6-10 lat
- 20,0% 11-15lat
- 30,0% 16 lat i więcej

25,9% nauczycieli prowadzi poza szkołą działania biznesowe

Wykres nr 9. Czy prowadzi Pan/Pani jakiegokolwiek działania biznesowe poza szkołą? N=58

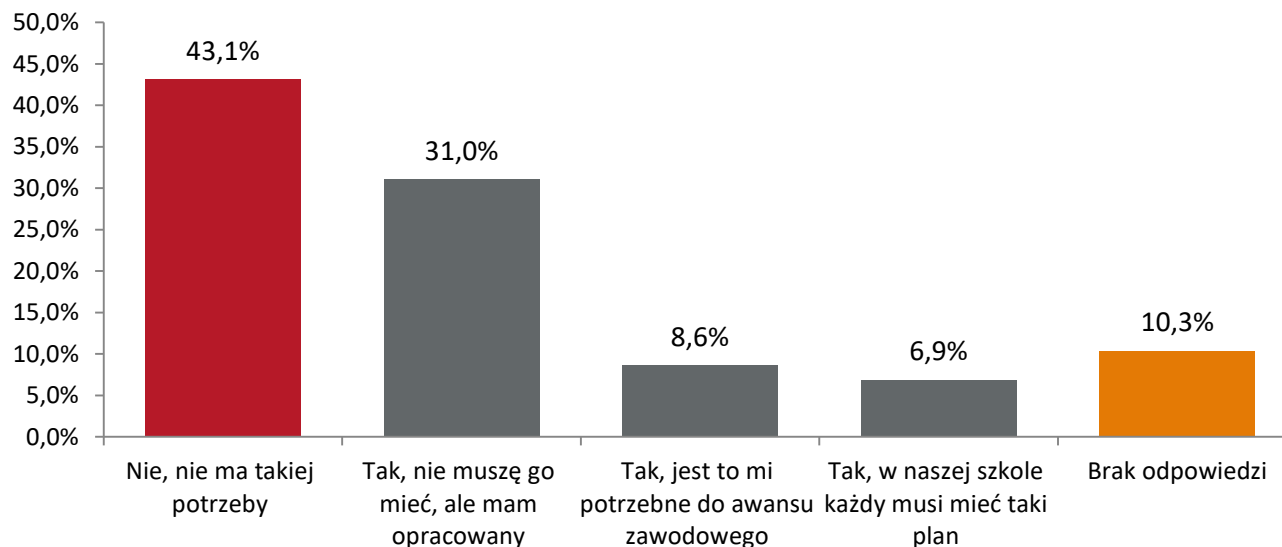

Działalność ogrodnicza.
Firma stolarska
Nauka jazdy
Prowadzę działalność gospodarczą
Prowadzę firmę meblarską
Rzeczoznawca techniki samochodowej,
kursy i szkolenia dla kierowców
zawodowych.
Serwis drukarek i kserokopiarek, wydruki
mało i wielkoformatowe
Szkolenia
Szkolenia branżowe producentów okuć
bądź elektronarzędzi. Umowy zlecenia na
drobne prace stolarskie.
Szkolenia operatorów CNC
Usługi

46,5% nauczycieli posiada opracowany plan własnego rozwoju zawodowego

Wykres nr 10. Czy posiada Pan/Pani opracowany plan własnego rozwoju zawodowego, plan szkoleń? N=58

WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO

ŹRÓDŁA DOTYCHCZASOWEGO ROZWOJU NAUCZYCIELI

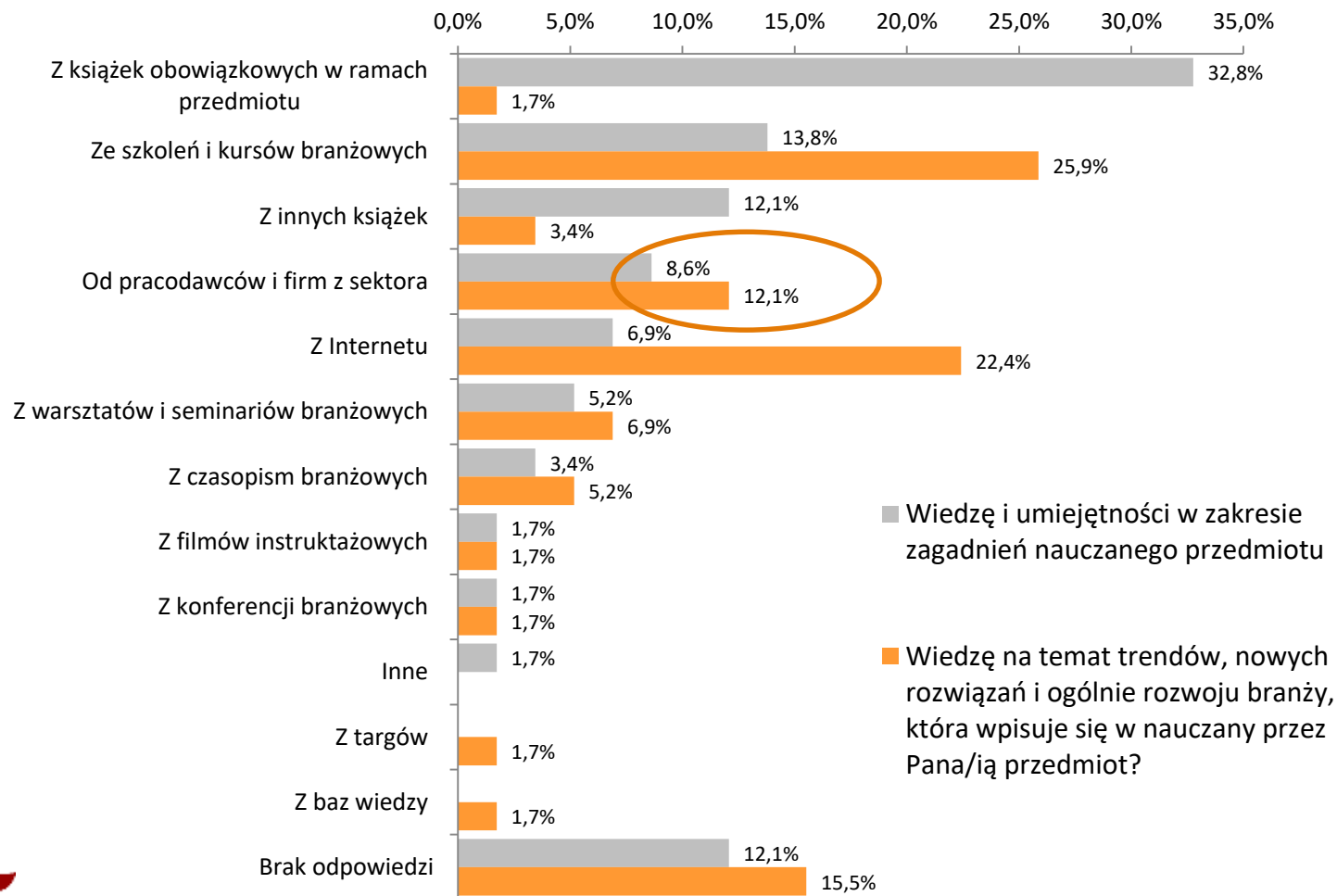
32,8% nauczycieli **wiedzę i umiejętności** w zakresie zagadnień nauczanego przedmiotu czerpie z **książek** w ramach danego przedmiotu a 12,1% z innych książek

13,8% osób wiedzę tę czerpie ze szkoleń i kursów branżowych, **5,2% z warsztatów i seminariów branżowych** a tylko 8,6% od pracodawców i firm z sektora

25,9% nauczycieli **wiedzę na temat trendów, nowych rozwiązań i ogólnie rozwoju branży**, która wpisuje się w nauczany przedmiot czerpie ze szkoleń i kursów branżowych, **22,4% z Internetu** a tylko 12,1% od pracodawców i firm z sektora

Wykres nr 11. Skąd czerpie Pan/Pani ? N=58

**Wykres nr 12. Czy w Pana/Pani szkole prowadzone są spotkania, dyskusje
na temat wymagań i oczekiwań rynku
pracy i dostosowania do nich form i zakresu kształcenia? N=58**

74,1% nauczycieli deklaruje, że w ich szkole prowadzone są spotkania na temat wymagań rynku pracy

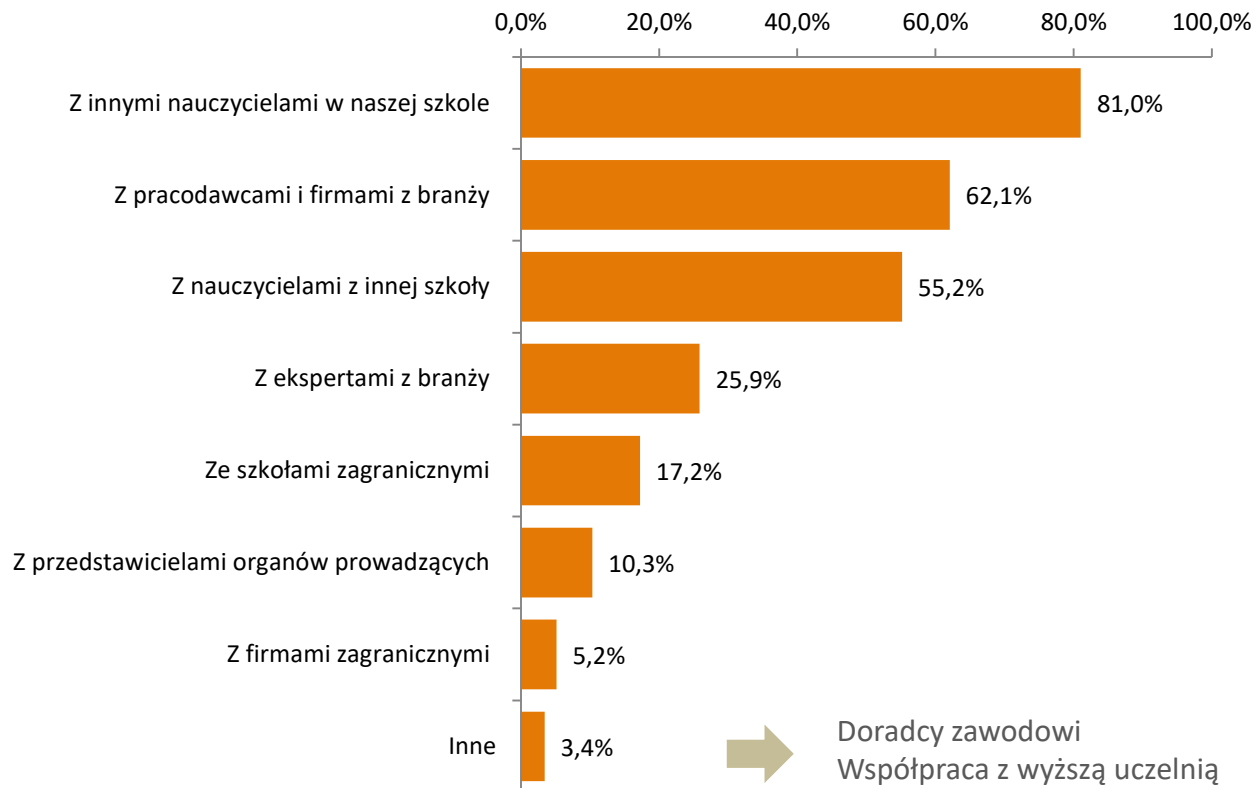
58,6% wskazuje, że spotkania takie odbywają się raz lub kilka razy w roku

W celu wymiany doświadczeń:

- **81,0%** nauczycieli współpracuje z innymi nauczycielami w danej szkole
- **62,1%** z pracodawcami
- **55,2%** z nauczycielami z innej szkoły
- **25,9%** z ekspertami z branży
- **17,2%** ze szkołami z zagranicy

Wykres nr 13. Z kim Pan/Pani współpracuje w ramach nauczanego przedmiotu w celu wymiany doświadczeń? N=58

84,5% nauczycieli w ramach nauczanego przedmiotu korzysta z polskich zasobów wiedzy
22,4% korzysta z zagranicznych zasobów wiedzy

Czasopisma branżowe, Internet
Czasopisma branżowe, szkolenia i kursy branżowe, warsztaty i seminaria branżowe, pracodawcy i firmy z sektora, tematyczne fora internetowe, zasoby portali internetowych
Czasopisma branżowy politechniki wrocławskiej
Czasopisma np. Automotoserwis
Dokumentacja serwisowa
E-podręczniki, opracowane przez KOWEZIU
Internet
Koloryzacje.Com
Z książek, materiałów udostępnianych przez przedsiębiorców branży motoryzacyjnych, czasopism branżowych, szkoleń, warsztatów, stron internetowych
Książki i podręczniki
Literatura branżowa, Internet, realizacja projektów unijnych (pisanie zapotrzebowania na sprzęt), czasami targi branżowe.
Materiały ze strony KOWEZIU
Ogólnie dostępnych
Opracowania dostępne na stronach internetowych
Podręcznik ,Internet, arkusze egzaminacyjne
Podręcznik, programy rozwojowe pracodawców, nowinki techniczne

Portale internetowe
Prasa branżowa
Strony firm elektrycznych i uczelnie
Strony internetowe dotyczące biznesu i wiedzy ekonomicznej
Strony internetowe periodyków samochodowych.
Strony ORE i inne
Strony: OKE, ORE, firm z którymi współpracuję, test on-line
Udział w programach zawodowych realizowanych w krajach europy
Wszystkie dostępne
Wydawnictwa szkolne i pedagogiczne
Wydawnictwa zawodowe, wydawnictwa branżowe - pracodawcy, przedstawiciele pracodawców, szkolenia branżowe
Wydawnictwo komunikacji i łączności, auto, czasopisma motoryzacyjne serwis motoryzacyjny, warsztat
Wymian informacji z partnerami zagranicznymi
Youtube, strony branżowe producentów

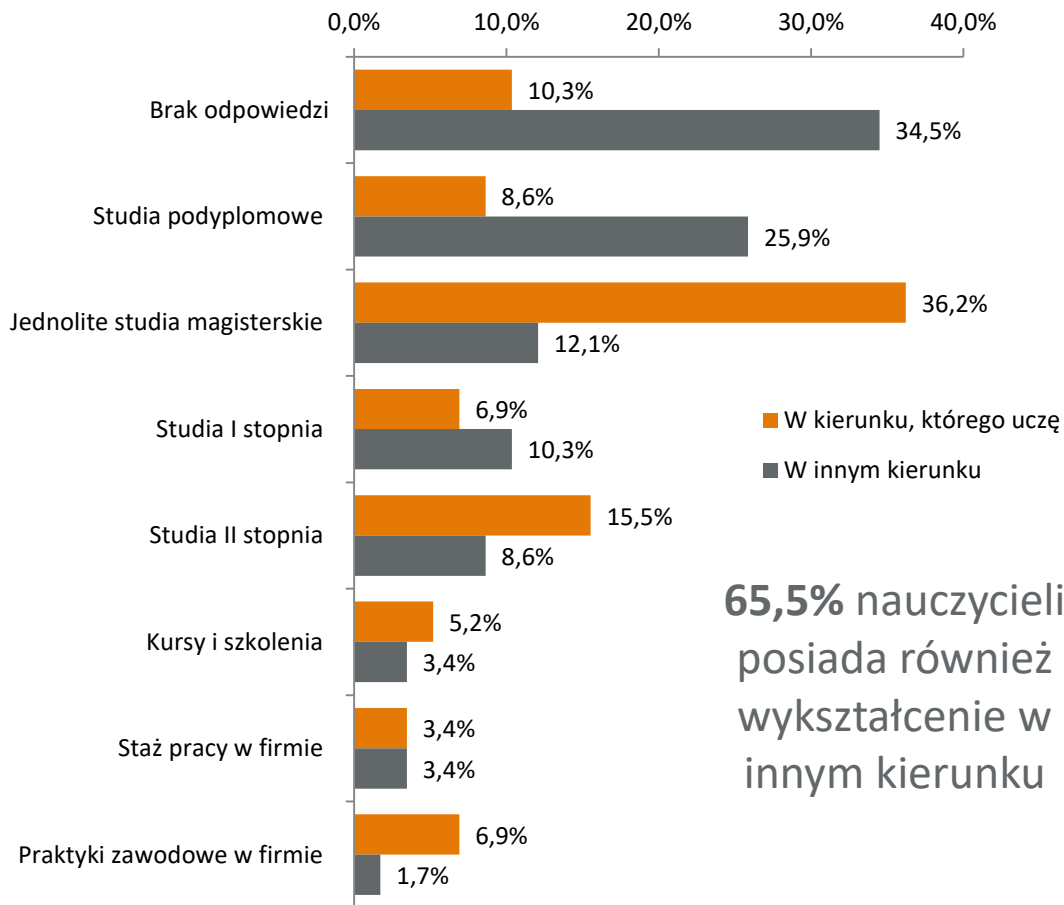

WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO

OBECNY STAN KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI

**Wykres nr 14. Jakie wykształcenie i kwalifikacje
Pan/Pani posiada? N=58**

65,5% nauczycieli
posiada również
wykształcenie w
innym kierunku

Wykształcenie nauczycieli w kierunku, którego uczą:

- **36,2%** jednolite studia magisterskie
- **15,5%** studia II stopnia
- **8,6%** studia podyplomowe
- **6,9%** studia I stopnia
- tylko 6,9% praktyki zawodowe w firmie
- tylko 5,2% kursy i szkolenia
- tylko 3,4% staż w firmie

82,8% nauczycieli posługuje się językiem obcym

ale

**39,6% osób posługuje się językiem obcym przynajmniej
w stopniu komunikatywnym:**

- 29,3% zna **angielski**, w tym: 5,2% bardzo dobrze
- 29,3% zna **rosyjski**, w tym: 6,9% bardzo dobrze

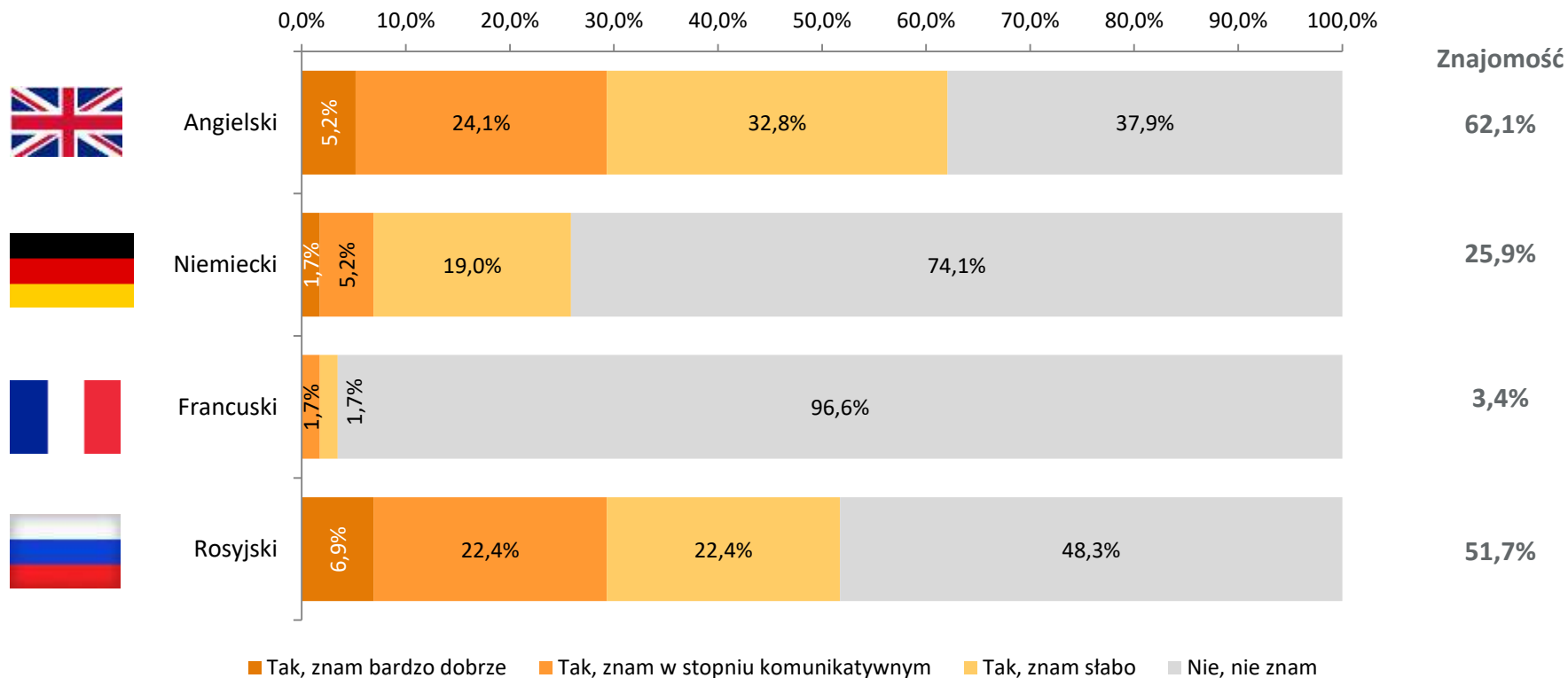

- 6,9% zna niemiecki, w tym: 1,7% bardzo dobrze
- 3,4% zna francuski, w tym: 1,7% w stopniu komunikatywnym

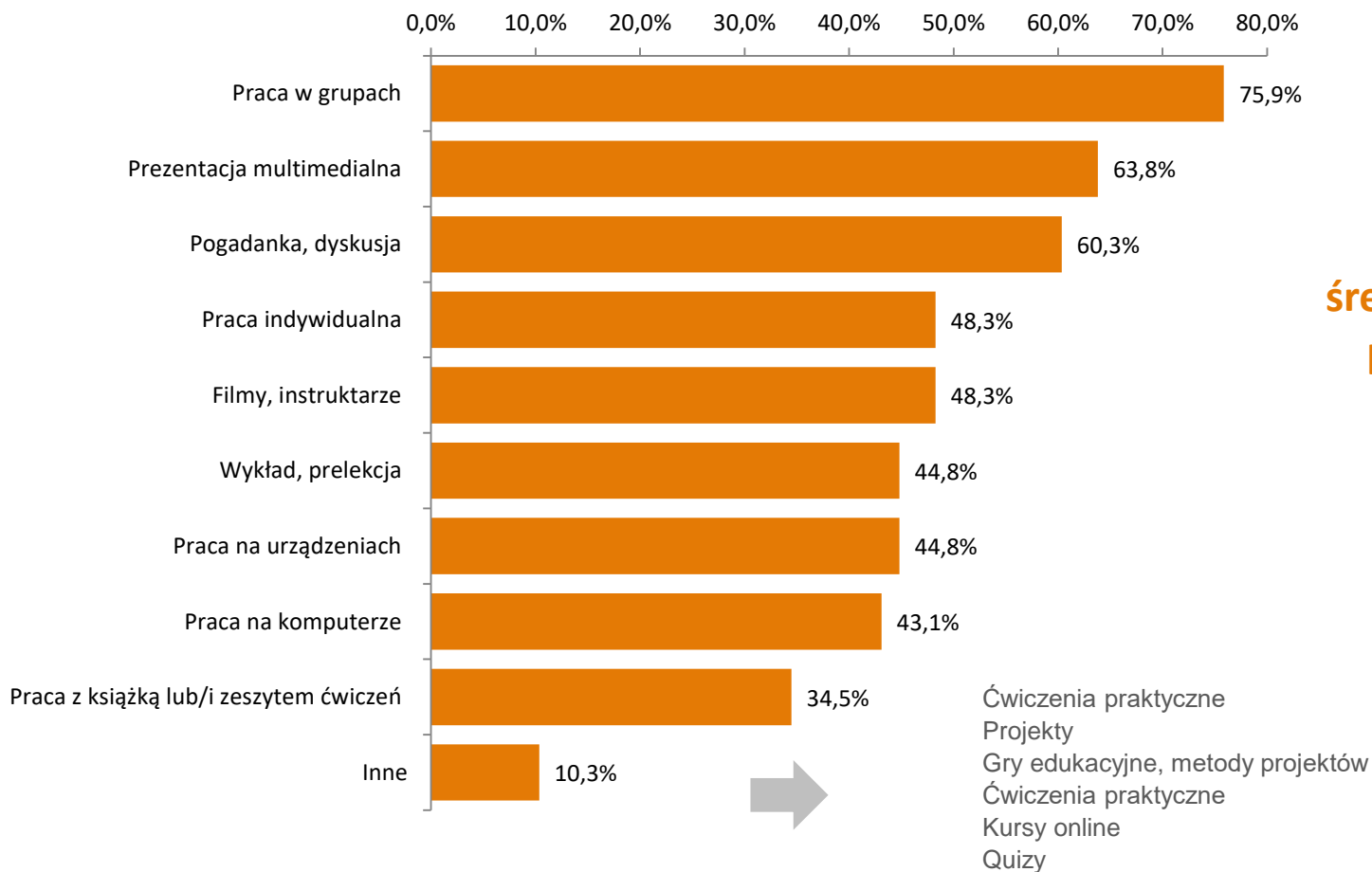
**17,2% nauczycieli nie zna żadnego języka obcego,
nawet w stopniu słabym.**

Wykres nr 15. Czy posługuje się Pan/Pani jakimś językiem obcym? N=58

Wykres nr 16. Jakie formy zajęć wykorzystuje Pan/Pani najczęściej podczas nauczania przedmiotów zawodowych? N=58

**Nauczyciele
wykorzystują
średnio 4-5 metod
pracy podczas
nauczania
przedmiotów
zawodowych**

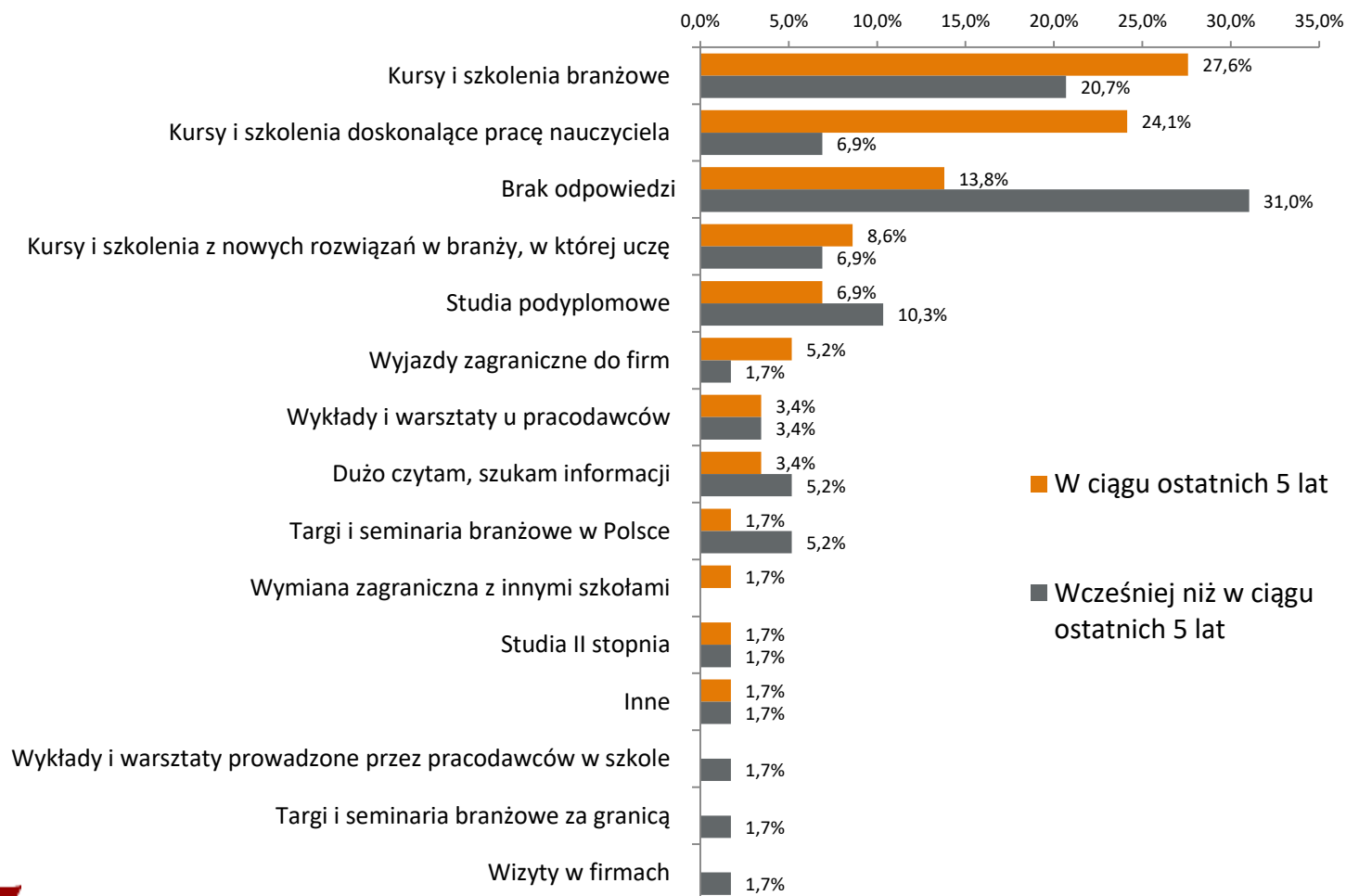
Jedynie 36,2% nauczycieli – w ramach doskonalenia zawodowego - brało udział w szkoleniach i kursach branżowych w ciągu ostatnich 5 lat

Ponadto tylko 8,6% współpracowało w tym zakresie z pracodawcami:

- 5,2% osób brało udział w wyjazdach zagranicznych do firm
- 3,4% osób korzystało z warsztatów prowadzonych przez pracodawców

Wykres nr 17. Z jakich form doskonalenia zawodowego korzystał/a Pan/Pani dotychczas? N=58

Nauczyciele dość wysoko oceniają swoją wiedzę i umiejętności w zakresie nauczanego przedmiotu jak również znajomość trendów i oczekiwań pracodawców w branży, w której kształcą.

W skali 5-stopniowej oceny pozytywne wahają się w granicach 70,8% - 97,9%.

Najwyżej nauczyciele ocenili wiedzę i umiejętności z zakresu nauczanego przedmiotu

Najniżej z kolei znajomość trendów i nowych rozwiązań oraz znajomość oczekiwań i potrzeb pracodawców z branży, która wpisuje się w nauczany przedmiot

97,9% nauczycieli pozytywnie ocenia swoją wiedzę z zakresu nauczanego przedmiotu zawodowego: większość 64,6% ocenia ją bardzo dobrze na ocenę „5”, 33,3% dobrze na ocenę „4”

98,0% nauczycieli pozytywnie ocenia własne umiejętności praktyczne w ramach nauczanego przedmiotu zawodowego: większość 56,3% ocenia je bardzo dobrze na ocenę „5”, 41,7% dobrze na ocenę „4”

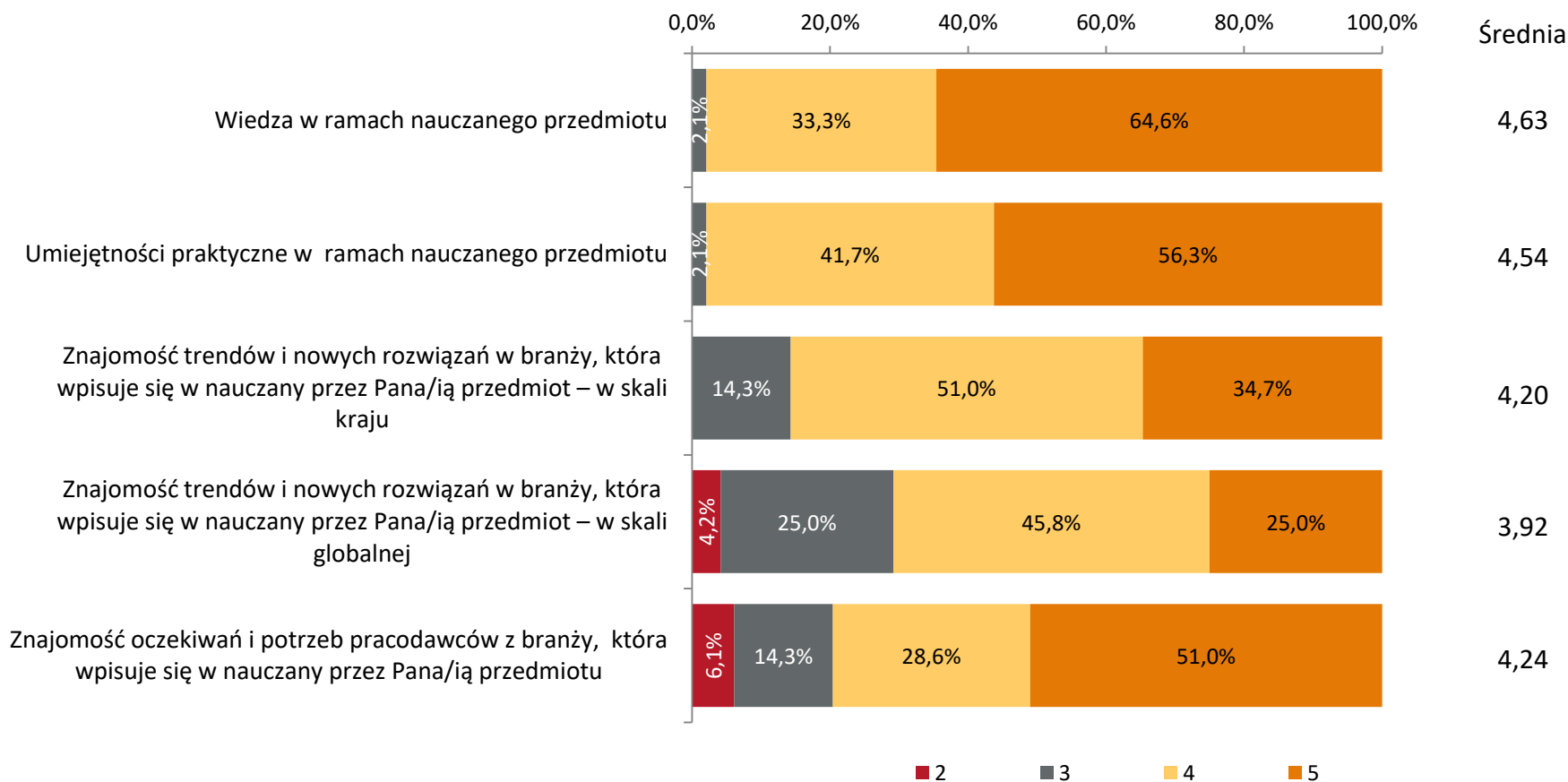
85,7% nauczycieli pozytywnie ocenia u siebie znajomość trendów w sektorze, który wpisuje się w nauczany przedmiot: 34,7% ocenia ją bardzo dobrze na ocenę „5”, większość 51,0% dobrze na ocenę „4”

79,6% nauczycieli pozytywnie ocenia swoją znajomość potrzeb i oczekiwań pracodawców w sektorze, który wpisuje się w nauczany przedmiot: większość 51,0% ocenia ją bardzo dobrze na ocenę „5”, 28,6% dobrze na ocenę „4”

70,8% nauczycieli pozytywnie ocenia swoją znajomość trendów i nowych rozwiązań w sektorze, który wpisuje się w nauczany przedmiot: 25,0% ocenia ją bardzo dobrze na ocenę „5”, większa grupa 45,8% dobrze na ocenę „4”

Wykres nr 18. Jak Pan/Pani ocenia swoją wiedzę we wskazanym zakresie....? N=58

Nauczyciele również dość wysoko oceniają wiedzę i umiejętności uczniów,
których uczą

W skali 5-stopniowej oceny pozytywne wahają się w granicach 59,2% - 78,4%.

Najwyżej nauczyciele ocenili uczniów pod względem:
umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy z przedmiotów zawodowych,
wiedzy z przedmiotów zawodowych oraz ogólnego teoretycznego i praktycznego
przygotowania uczniów do pracy w danym zawodzie

Najniżej z kolei:
znajomość trendów i nowych rozwiązań w branży, w której się kształcą oraz umiejętność
organizacji pracy i wiedza ogólna wyniesiona ze szkoły

78,4% nauczycieli pozytywnie ocenia **wiedzę uczniów z przedmiotów zawodowych**: większość 58,8% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 19,6% bardzo dobrze na ocenę „5”

76,5% nauczycieli pozytywnie ocenia **umiejętności praktyczne uczniów**: 45,1% ocenia je dobrze na ocenę „4”, 31,4% bardzo dobrze na ocenę „5”

76,5% nauczycieli pozytywnie ocenia **ogólne teoretyczne i praktyczne przygotowanie uczniów do pracy w zawodzie**: 52,9% ocenia je dobrze na ocenę „4”, 23,5% bardzo dobrze na ocenę „5”

74,0% nauczycieli pozytywnie ocenia **umiejętności uczniów w zakresie obsługi komputera i oprogramowania**: większość 52,0% ocenia je dobrze na ocenę „4”, 22,0% bardzo dobrze na ocenę „5”

70,6% nauczycieli pozytywnie ocenia **ogólne przystosowanie uczniów do życia**: większość 58,8% ocenia je dobrze na ocenę „4”, 11,8% bardzo dobrze na ocenę „5”

68,1% nauczycieli pozytywnie ocenia **umiejętności uczniów w zakresie komunikacji i umiejętności interpersonalnych**: większość 51,1% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 17,0% bardzo dobrze na ocenę „5”

66,7% nauczycieli pozytywnie ocenia **umiejętności uczniów w zakresie organizacji pracy**: 50,0% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 16,7% bardzo dobrze na ocenę „5”

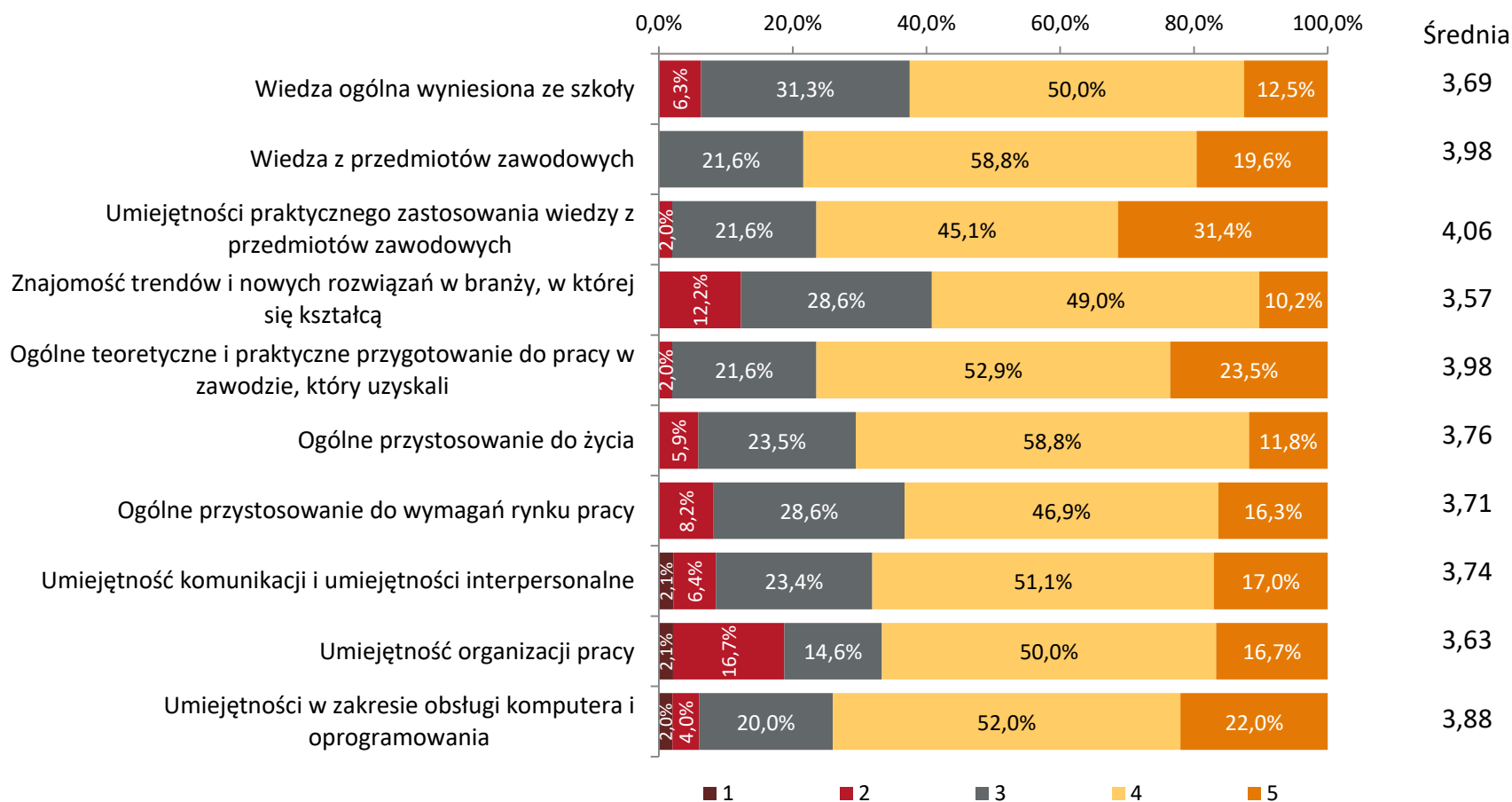
63,3% nauczycieli pozytywnie ocenia **ogólne przystosowanie uczniów do wymagań rynku pracy**: 46,9% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 16,3% bardzo dobrze na ocenę „5”

62,5% nauczycieli pozytywnie ocenia **wiedzę ogólną uczniów wyniesioną ze szkoły**: 50,0% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 12,5% bardzo dobrze na ocenę „5”

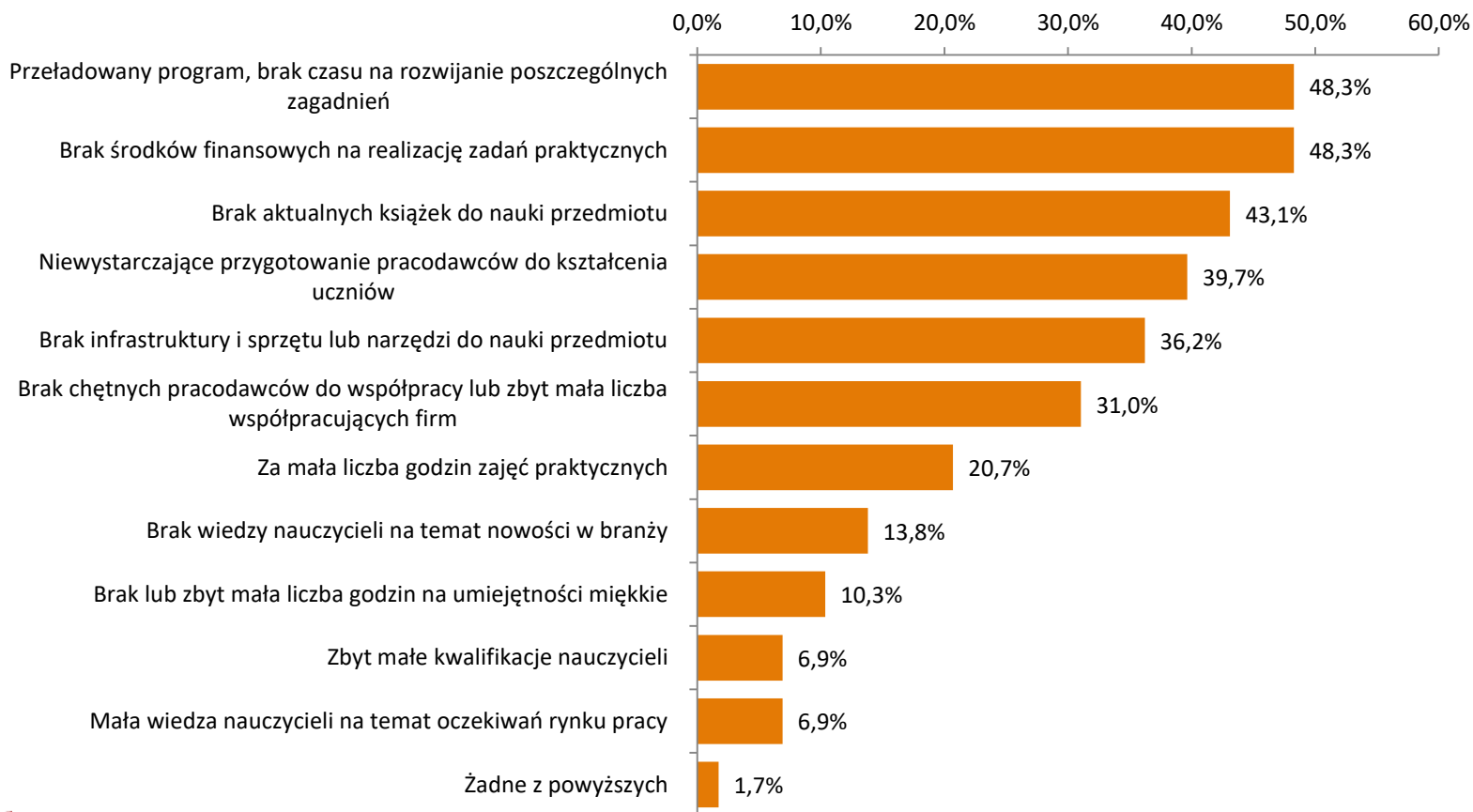
59,2% nauczycieli pozytywnie ocenia **znajomość wśród uczniów trendów i nowych rozwiązań w branży, w której się kształcą**: 49,0% ocenia ją dobrze na ocenę „4”, 10,2% bardzo dobrze na ocenę „5”

**Wykres nr 19. Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie uczniów,
których Pan/Pani uczy w zakresie ? N=58**

Wykres nr 20. Jakie widzi Pan/Pani bariery w realizacji obecnej podstawy programowej w zakresie przedmiotu, którego Pan/Pani uczy i ogólnie przygotowania uczniów do pracy w zawodzie? N=58

Uwagi nauczycieli w zakresie podstawy programowej – wskazane przez 50,0% osób.

- Podstawa jest OK, to nauczyciele wadliwie konstruują programy nauczania...
- Więcej elastyczności w zakresie doboru treści oraz zmniejszenie liczebności grup
- Podstawa jest dość rozbudowana, chociaż nie obejmuje całości wiedzy z zakresu wyposażenia elektrycznego i elektronicznego pojazdów
- Zdecydowanie za mała liczba godzin do realizacji zagadnień wciąż rozwijającej się branży motoryzacyjnej, szczególnie właśnie w dziedzinie elektroniki
- Większa integracja wiedzy, nieodrywanie poszczególnych obszarów od siebie
- Mało elastyczna podstawa, która nie nadąża za potrzebami przemysłu
- W niniejszej ankiecie nie uwzględniono zawodu kierowca mechanik TDR.01
- Stosowanie aktywizujących metod nauczania powiązanych z rzeczywistymi warunkami pracy w zakładach pracy brak
- Zbyt mała liczba godzin z przedmiotów zawodowych, praktyka
- Bardzo duża ilość treści a zbyt mała ilość godzin na ich omówienie
- Więcej zajęć w przedmiotach zawodowych a mniej niepotrzebnych przedmiotów dla zawodowców
- Program jest wystarczająco zbilansowany, ukazuje prawie wszystkie zagadnienia (w najnowszej podstawie zabrakło działu suszenia)
- Więcej praktyki

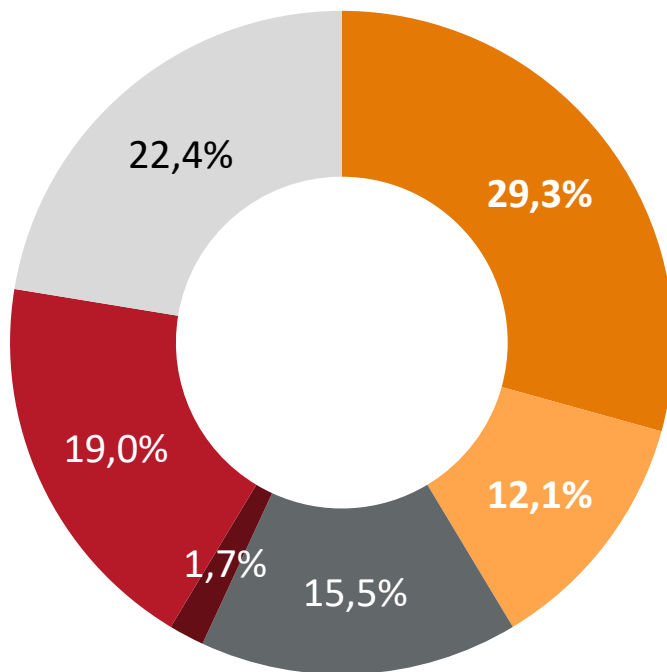
- Brak treści kształcenia z zakresu umiejętności miękkich, praca na komputerze
- Nie uczymy podstawowych umiejętności, zbyt duże wymagania efektów, które można uzupełnić kursami już przy zatrudnieniu się absolwenta u konkretnego pracodawcy
- Wprowadzenie do procesu kształcenia ćwiczeń na symulatorach obrabiarek sterowanych numerycznie:
 - w celu przełamania oporów wewnętrznych przed obawą uszkodzenia maszyny lub zmarnowania materiału;
 - w celu dostosowania do oczekiwań rynku pracy i rozwoju parku maszynowego przedsiębiorstw; przeładowana podstawa programowa
- Zwiększyć liczbę godzin zajęć praktycznych w klasach 2 i 3. lepsze ukierunkowanie na potrzeby rynku pracy, zbyt sztywne ramy więcej sprzętu pozwalającego na pokazanie uczniom poszczególnych elementów budowy pojazdów samochodowych, to samo dotyczy zawodu technik mechanik np. symulatory CNC, podstawa programowa jest bardzo ogólna, więc daje duże możliwości twórcze dla nauczyciela i to on bardziej wpływa na uczniów w danej szkole
- Braków nie widzę, raczej program jest przeładowany!
- Braków nie ma - materiału do realizacji jest aż nadto, brakuje nawet czasu na jego realizację

- Jest dysonans, co my chcemy osiągnąć od uczniów czy po technikum ma już być inżynierem utrzymania ruchu, bo czasem zadania egzaminacyjne tak wyglądają, czy uczeń po szkole branżowej ma być pracownikiem produkcji - zazwyczaj uczniowie ci bardzo dobrze zdają zadanie praktyczne - czasem nie potrafią nic odpowiedzieć jak je rozwiązyali, natomiast problemy mają z testami, które są na poziomie ucznia technikum - bo 1 kwalifikacja jest zazwyczaj kwalifikacją niezbędną do uzyskania tytułu technika. Czy intelektualistą
- Uczniowie do szkół branżowych przychodzą po zawód, umiejętności praktyczne i zazwyczaj nie chcą się uczyć innych rzeczy czy przedmiotów, a jest to obecnie wymagane i stanowi pole konfliktu uczeń szkoła, pracodawca - szkoła
- Podstawa programowa - możliwość dostosowania do rynku lokalnego
- Brak czasu na ćwiczenia utrwalające przerabiany materiał w szkole pod kierunkiem nauczyciela, jest podstawa obudowana - brakuje tylko dobrych podręczników (bez błędów w rozwiązywanych zadaniach, czy przedstawianiu wiedzy teoretycznej)

Wykres nr 21. Czy widzi Pan/Pani potrzebę wprowadzenia umiejętności miękkich do programu nauczania, aby lepiej przygotować uczniów do wymagań rynku pracy? N=58

- Raczej tak
- Nie wiem, trudno powiedzieć
- Raczej nie
- Zdecydowanie tak
- Zdecydowanie nie
- Brak odpowiedzi

41,4%

nauczycieli widzi potrzebę wprowadzenia umiejętności miękkich do programu nauczania

„radzenie sobie ze stresem można wyćwiczyć i jest to jak najbardziej przydatna umiejętność, kontakty interpersonalne też, ale powinni to realizować fachowcy. Można by to zrobić w formie szkoleń lub kursów powtarzalnych ala np. 1 wybrana umiejętność raz w roku - zostaje kwestia finansów i czasu”

20,7%

osób nie widzi takiej potrzeby

*„wystarczająco dostają te umiejętności w szkole, raczej z domu powinni je także wynosić „
„umiejętności miękkie masz w sobie, albo nie”
„brak czasu na naukę logicznego i analitycznego myślenia na przedmiotach zawodowych. Brak obecności uczniów w szkole uniemożliwia kształtowanie nawyków kultury osobistej”*

Na pytanie:

„Jakie widzi Pan/Pani potrzeby w zakresie nowych kwalifikacji zgodnych z nowymi trendami, nowymi zawodami, nowymi technologiami, materiałami wykorzystywanymi w sektorze wysokich technologii?,

odpowiedziało 43,1% nauczycieli i są to:

- Potrzeby są ogromne... Większość nauczycieli nie nadąża za trendami na rynku.... A nikt od nich tego nie wymaga.... Ale jeśli są szkolenia bezpłatne w ofercie - wówczas zainteresowanie jest większe!
- Na pewno mechatronika samochodowa czy wiedza na temat samochodów elektrycznych. Brak jakichkolwiek publikacji z tego zakresu
- Szkolenia
- Kwalifikacje związane z robotyzacją procesów produkcyjnych, predykcjne zarządzanie procesami, kwalifikacje związane z elektromobilnością, budowa rozwój i eksploatacja internetowych sieci przemysłowych, czystość procesów produkcyjnych
- Pomoce naukowe
- Sprzęt, urządzenia, narzędzia, współpraca z zakładami pracy , z uczelniami wyższymi, zakładami naukowymi
- Fundusze na aktualizację bazy dydaktycznej
- Szkolenia praktyczne
- Zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców i możliwość prowadzenia praktycznych z wykorzystaniem nowych technologii u przedsiębiorców
- Wyposażenie ośrodków w maszyny i urządzenia
- Braki w sprzęcie
- Powinniśmy uczyć przyszłych stolarzy, a nie pracowników liniowych, bądź "komputerowców" (projektantów/ programistów maszyn), tą wiedzę może zdobyć każdy na kursie po ukończeniu szkoły, ponieważ każda firma pracuje na innym programie lub innej maszynie
- Brak materiałów szkoleniowych i podręczników
- Większy nacisk na praktykę, współpraca z pracodawcami

Na pytanie:

„Jakie widzi Pan/Pani potrzeby w zakresie nowych kwalifikacji zgodnych z nowymi trendami, nowymi zawodami, nowymi technologiami, materiałami wykorzystywanymi w sektorze wysokich technologii?,

odpowiedziało 43,1% nauczycieli i są to:

- Nowe, aktualne podręczniki
 - Szkolenia na obrabiarkach CNC, obsługa lakierni
 - Doksztalcenie nauczycieli w pracy na urządzeniach numerycznych;
 - szkolenie w programach komputerowych do obsługi CNC i innych programach projektowych;
 - wyposażenie placówek przynajmniej w symulatory takich urządzeń;
- każde zdobywanie nowych kwalifikacji, poświęcony czas nauczyciela, powinien być opłacony, jak każda roboczogodzina, gdyż to jest praca włożona na potrzeby pracodawcy i na potrzeby uczniów, którym ma przekazywać wiedzę.
- Szkolenia branżowe skierowane do nauczycieli, doposażenie placówek oświatowych w nowy sprzęt i technologie
 - Chcę się dokształcać w nowościach technologicznych w branży mechanicznej i motoryzacyjnej
 - Brak możliwości wyposażenia szkoły w miarę nowoczesne materiały dydaktyczne
 - Doposażyć placówki edukacyjne w nowoczesne materiały dydaktyczne
 - Zazwyczaj są to bariery sprzętowe - patrz finansowe - kursy, szkolenia sprzęt w branżach technicznych są kosztowne Projekty unijne są pomocne w realizacji, ale też nie ułatwiają wszystkiego. Jak coś jest nowe to zazwyczaj drogie - tanieje, kiedy przestaje być masowe. Problem też jest czas - kiedy realizować na kursy i szkolenia trzeba mieć czas. Leprze są kursy które nadają kwalifikacje przemysłowe certyfikowane - ale są one prowadzone dla małych grup i koszt na osobę waha się od 2500 nawet do 40000 zł. Ale dla uczniów do 5000. Nie licząc kosztu noclegów i wyżywienia. Są to szkolenia co mają sens w dzisiejszych czasach. Jest też kwestia czasu, bo jeszcze podstawa programowa i przedmioty ogólne - na kursie zawodowe są realizowane, szkolenie takie zajmuje od 3 do 5 dni lub nawet 2 tygodnie. Dokładając praktyki zawodowe, staże inne szkolenia, rok szkolny naprawdę się kurczy. Kwestia opiekuna nauczycieli - tzw. Zawodowców też nie jest za wielu a sensownie jest, żeby też się szkolili w takim samym zakresie - kwestia zastępstw.
 - Potrzeby wynikające z w/w dla nauczycieli to możliwie łatwy i szybki dostęp do potrzebnej wiedzy i możliwości nabycia wymaganych umiejętności.
 - Obudowa podręcznikowo - ćwiczeniowa

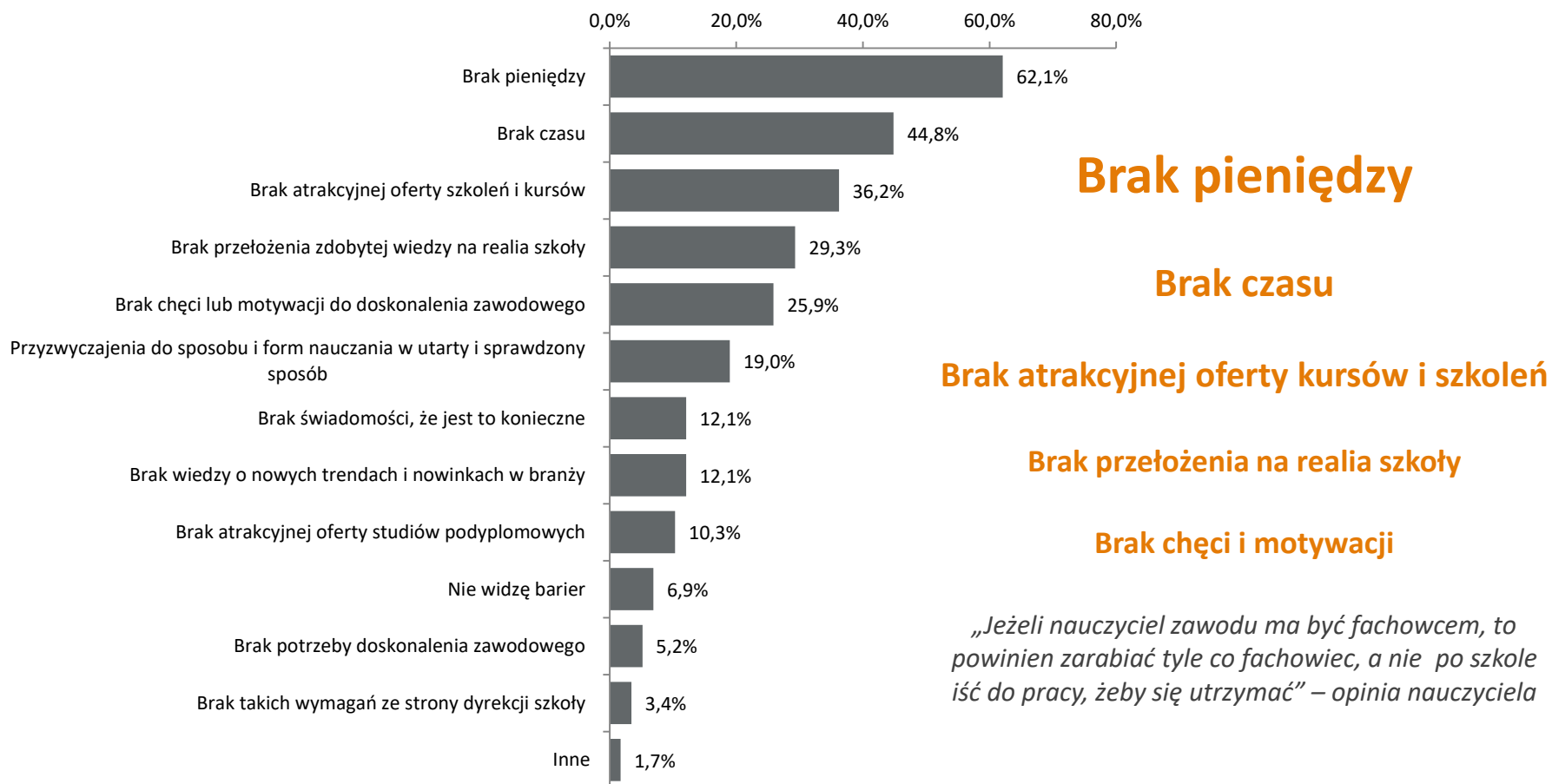

WYNIKI BADANIA PILOTAŻOWEGO

POTRZEBY ROZWOJU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI

Wykres nr 22. Jakie widzi Pan/Pani ogólnie bariery w doskonaleniu zawodowym nauczycieli przedmiotów zawodowych? N=58

**Wykres nr 23. Jakie widzi Pan/Pani braki/luki w kompetencjach własnych zawodowych,
które chciałby/aby Pan/Pani rozwijać,
aby jeszcze lepiej nauczać wskazanego przedmiotu zawodowego? N=58**

**Nowości technologiczne,
trendy**

Praktyka

Umiejętności aktywizacji uczniów

Luźne wypowiedzi nauczycieli w zakresie luk w ich kompetencjach zawodowych

- Uaktualnić stan wiedzy i umiejętności praktyczne
- Ciągłe poszerzać swoją wiedzę teoretyczną, używać w 100% słownictwa branżowego
- Bieżące zmiany w prawie o ruchu drogowym i prawie pracy, - obsługa urzędzeń do badań i diagnostyki samochodów
- Co chwilę się zmienia prawo więc muszę dużo czasu poświęcać na aktualizację wiedzy
- Wszelkiego rodzaju szkolenia praktyczne w zasadzie niedostępne dla nauczycieli
- Na studiach nie ma się praktycznie styczności z praktyką, jako nie nauczyciel nie miałam gdzie jej zdobyć, wszystko we własnym zakresie
- Szkolenia z zakresu spawania i technik sprawdzania
- Brak czasu na doskonalenie umiejętności u pracodawców
- Nauczyciel także powinien uczestniczyć w szkoleniach branżowych - ale kto mu da na to środki finansowe
- Obsługa gości różnymi metodami
- Umiejętności nowoczesnych technik gotowania np sous vide, ciekły azot
- Praktyczne posługiwanie się sprzętem do badań i diagnostyki pojazdów samochodowych
- Szczegółowe rozwiązania techniczne - zależne od pracodawców
- Brak dostępu do materiałów czy publikacji, które można wykorzystać w nauczaniu
- Zastosowanie 5s, lin manufacturing
- Brak dostatecznej wiedzy co dzieje się na rynku
- Szkolenia z zakresu pojazdów elektrycznych, hybrydowych, wodorowych
- Brak nowoczesnego sprzętu do prowadzenia zajęć
- Nowinki techniczne pojawiające się w firmach
- Obsługa obrabiarek CNC
- Szkolenia

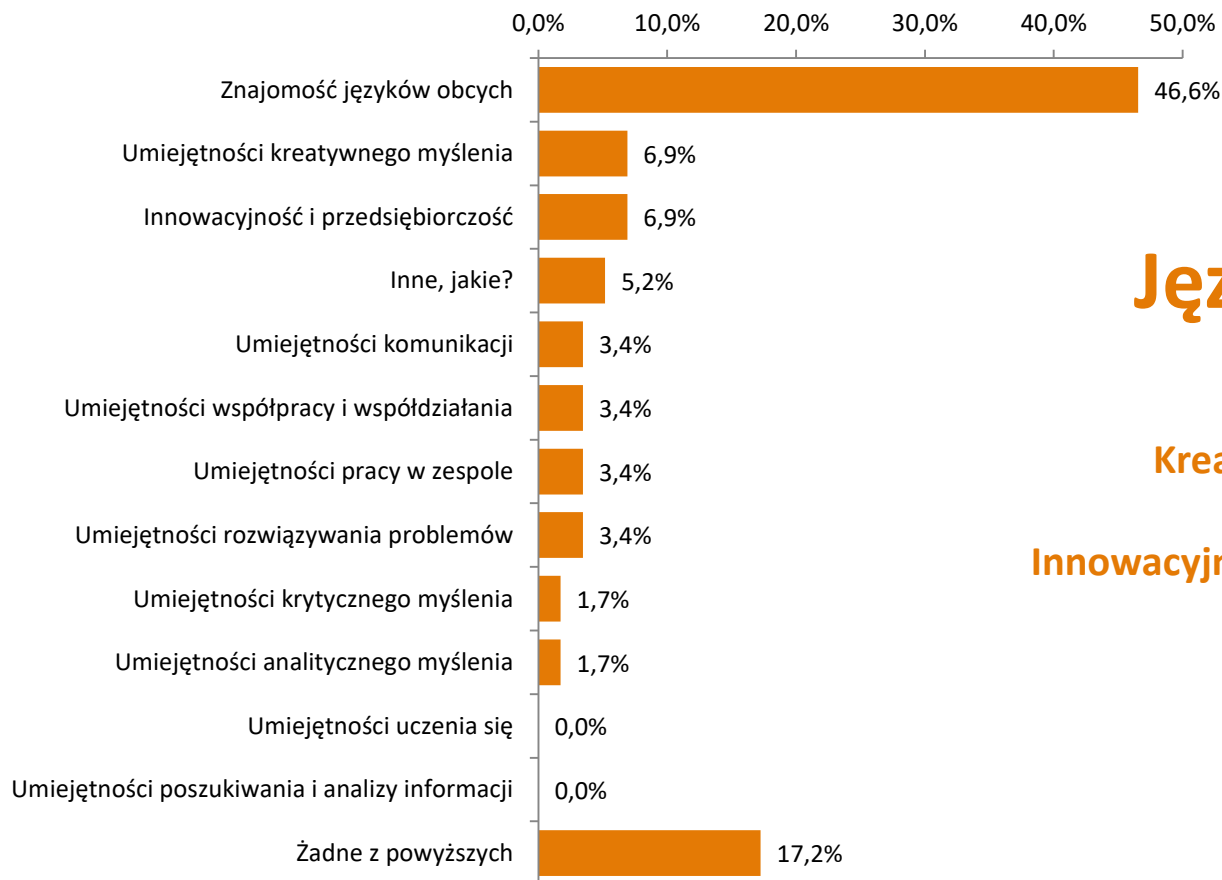

Luźne wypowiedzi nauczycieli w zakresie luk w ich kompetencjach zawodowych

- Znajomość posługiwania się nowymi programami komputerowymi zwłaszcza do projektowania
- Silniki pojazdów samochodowych, podstawy konstrukcji
- Należy dokształcać się za własne pieniądze, a to chyba nie na tym polega, dla tego często rezygnuje się z udziału w ciekawych szkoleniach, kursach itp.
- Pojawia się nowy sprzęt, który należało by pozyskać i przeszkolić się z zakresu jego obsługi, bo samo pozyskanie nic nie daje. Realizujemy to ze środków unijnych, ale tak naprawdę szkolić i uczyć się trzeba cały czas. Tak naprawdę są to zazwyczaj braki finansowe na pozyskanie nowości i szkolenia .
- Zapoznać się z najnowszymi trendami rozwoju motoryzacji
- Krótki staż pracy jako nauczyciel, ciągła nauka nowych sposobów
- Umiejętne planowanie i prowadzenie zajęć z wykorzystaniem najnowszych technologii
- Szkolenia, uposażenie przyszłych pracowników
- Uczniowie rozpoczynają naukę na zasadzie "gdzieś musieliśmy iść do szkoły", co powoduje nikłe zainteresowanie tematem
- Wpływanie na efektywność pracy uczniów
- Bardzo często pracujemy z młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- W większości uczniów brak motywacji do nauki i pracy
- Poznać skuteczne metody aktywizujące uczniów do pracy i nauki
- Tworzenie chmury, ankiet internetowych itp
- Braki w obsłudze nowych programów komputerowych
- Poznać bezpieczne i skuteczne metody poszukiwania potrzebnych informacji w Internecie
- Nie jestem z wykształcenia informatykiem. Dużo czasu zajmuje tworzenie zadań do zajęć praktycznych
- Dokształcenie w programach komputerowych do obsługi CNC i innych programach projektowych w pracy na urządzeniach numerycznych

Wykres nr 24. Jakie umiejętności osobiste/kompetencje miękkie chciałby/aby Pan/Pani rozwijać? N=58

Języki obce

Kreatywne myślenie

Innowacyjność i przedsiębiorczość

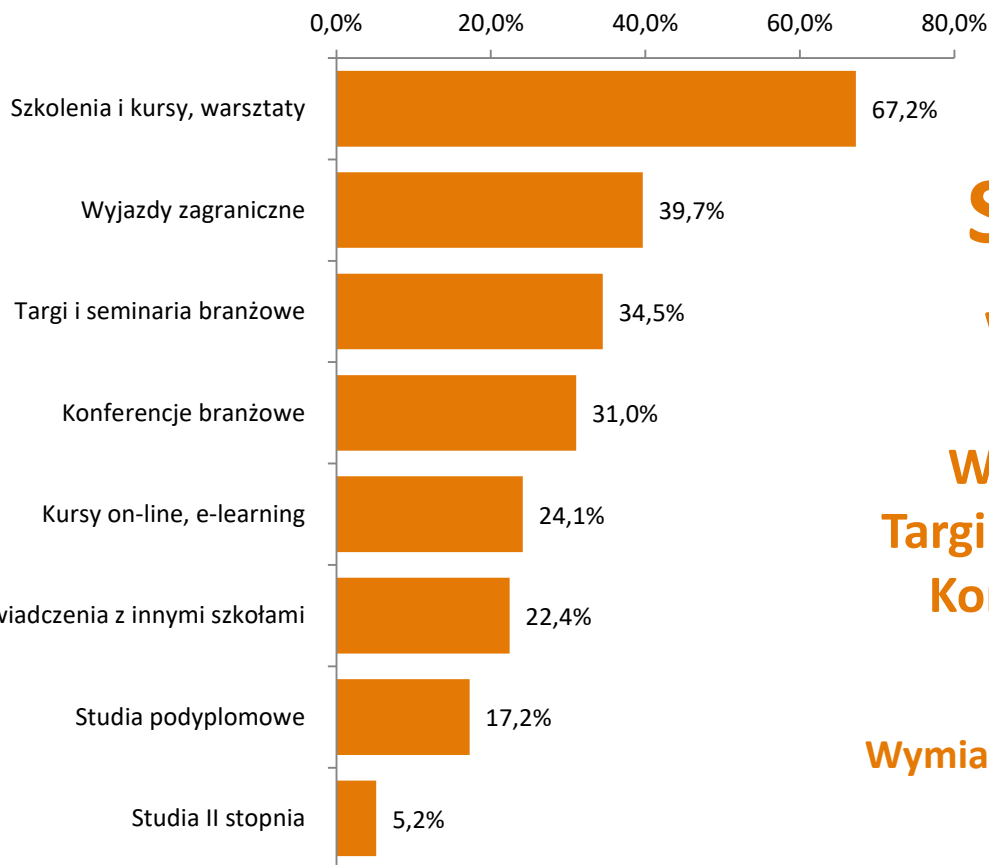

Luźne wypowiedzi nauczycieli w zakresie luk w ich kompetencjach miękkich

- Praca w grupach, tak jak w zakładach produkcyjnych
- Podnieść swoje umiejętności
- Języki niezbędne do działania w branży transportowej
- Nauka języka angielskiego, umiejętność komunikowania się w języku angielskim, włoski
- Doskonalić zdobytą wiedzę, częste komunikowanie się
- Nieznajomość języków ogranicza pracę na komputerze
- Rozwijanie znajomości języka angielskiego, jak również jeszcze innego języka obcego
- Podnieść swoje umiejętności
- Zainteresowanie uczniów trudnymi tematami z dziedziny prawa
- Umiejętne tworzenie planów i programów
- Umiejętność szybkiego i trafnego podejmowania decyzji
- Innowacyjne technologie w biznesie
- Czy warto zostać przedsiębiorcą
- Prowadzenie działalności gospodarczej
- Są sytuacje bardzo trudne do rozwiązania wydaje się, że bez wyjścia
- Umiejętności praktyczne
- Jak żyć w stresie i radzić sobie z chamskim zachowaniem uczniów
- Informatyczne, mam wiedzę podstawową

Wykres nr 25. Z jakich form doskonalenia zawodowego chciałby/aby Pan/Pani skorzystać? N=58

Szkolenia i warsztaty

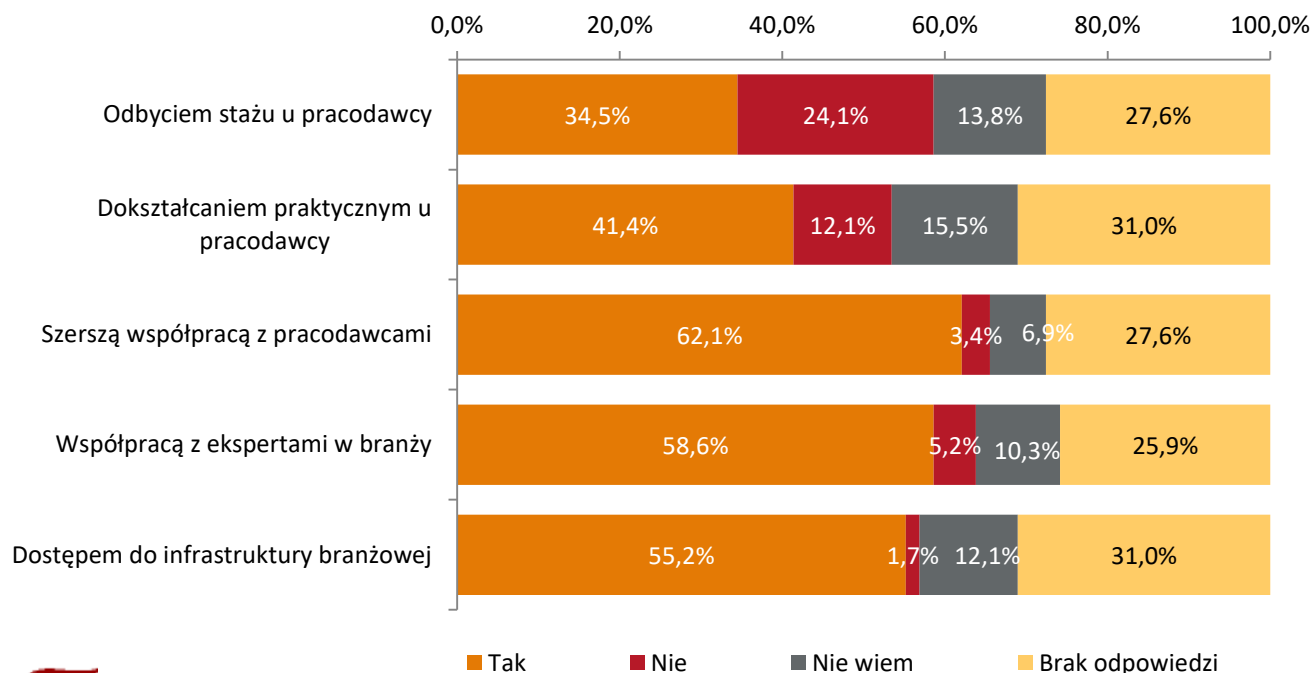
**Wyjazdy zagraniczne
Targi i seminaria branżowe
Konferencje branżowe**

**E-learning
Wymiana wiedzy z innymi szkołami**

W zakresie doskonalenia zawodowego większość nauczycieli byłaby zainteresowana:
szerszą współpracą z pracodawcami – 62,1%
współpracą z ekspertami w branży – 58,6%
dostępem do infrastruktury branżowej – 55,2%

Wykres nr 26. Czy byłby/aby Pan/Pani zainteresowany/a ... ? N=58

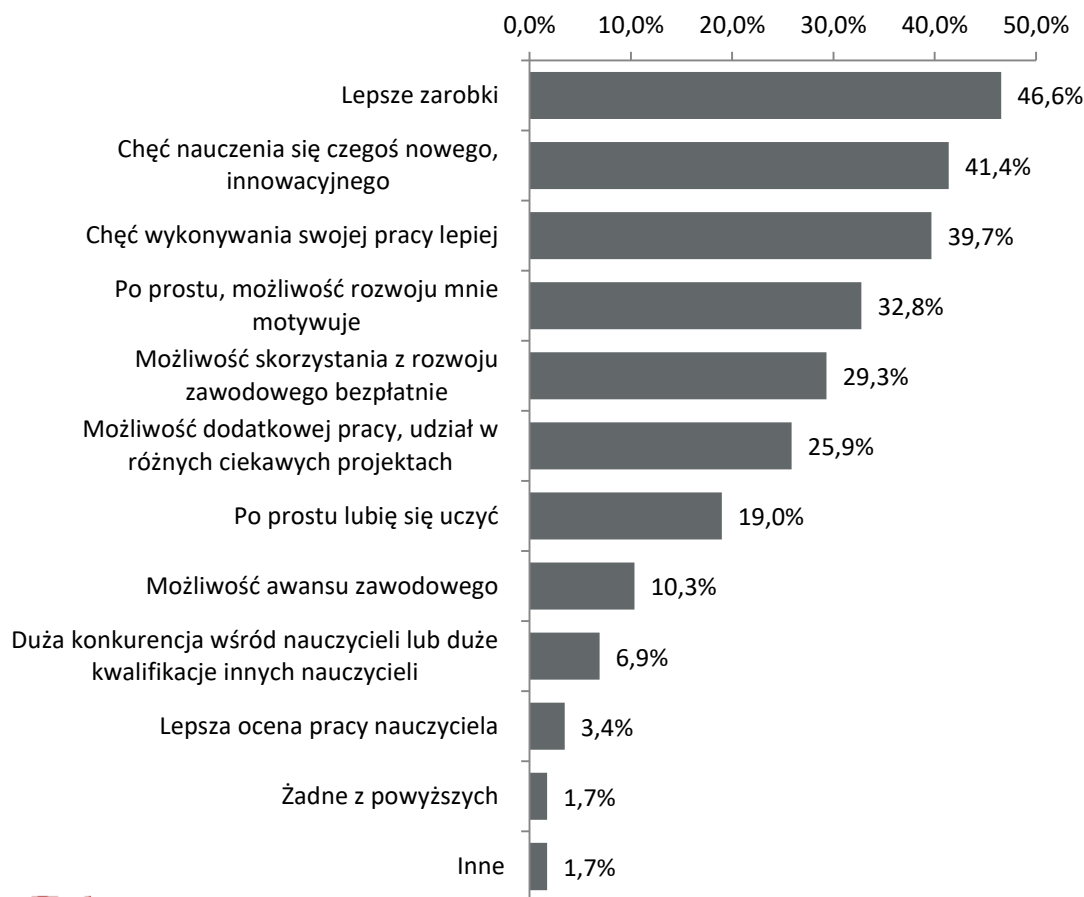

Dodatkowo:
 34,5% nauczycieli
 chcieliby odbyć staż
 u pracodawcy

41,4% praktykę u
 pracodawcy

Wykres nr 27. Jakie czynniki motywują lub mogą motywować Pana/Panią do podnoszenia własnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych? N=58

Lepsze zarobki
Chęć nauki czegoś nowego

Lepsze wykonywanie pracy
Możliwość rozwoju
Bezpłatny rozwój
Dodatkowa praca, ciekawe projekty

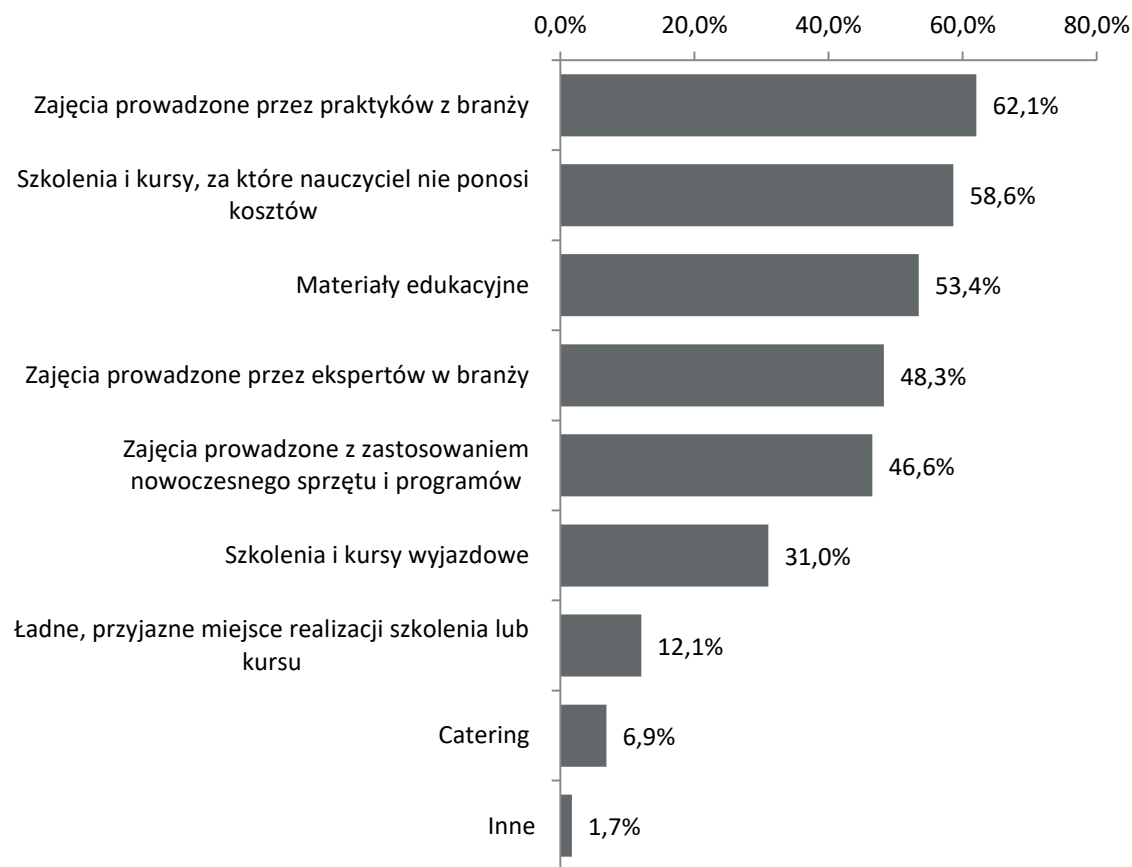
Szkolenia prowadzone przez praktyków i ekspertów

**Brak kosztów
Materiały edukacyjne**

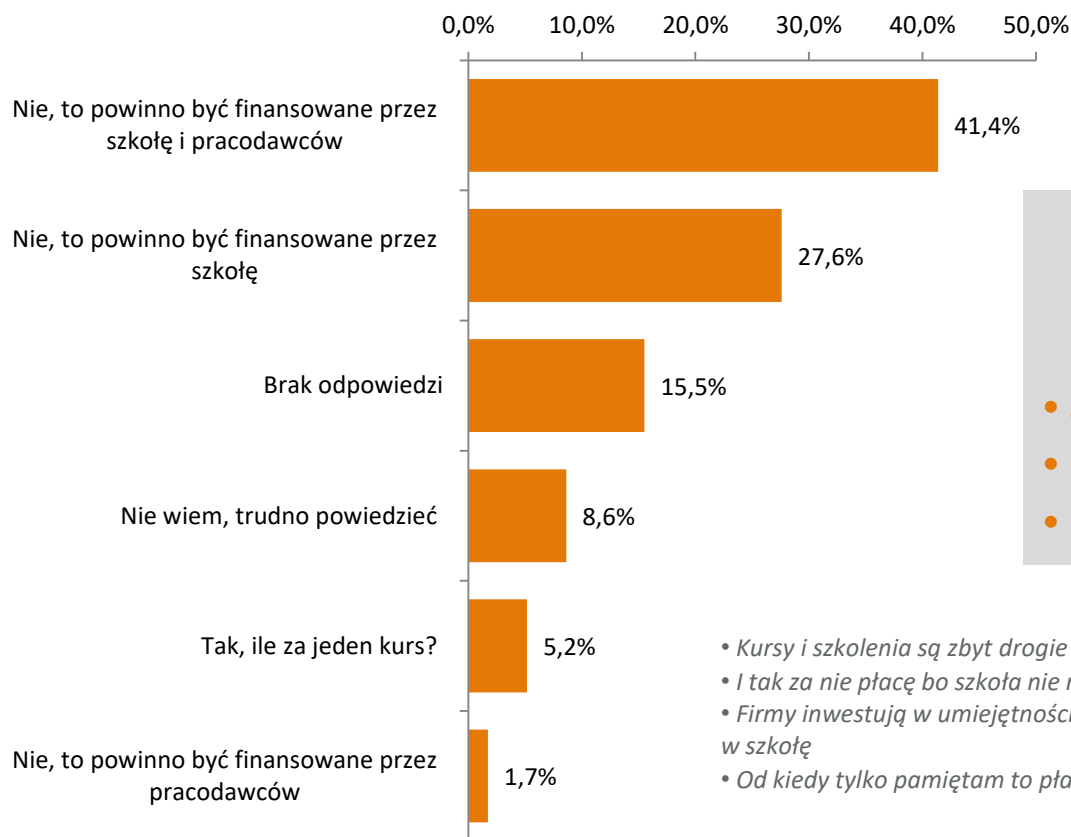
Szkolenia prowadzone na nowoczesnym sprzęcie

Szkolenia wyjazdowe

Wykres nr 28. Jakie elementy są dla Pana/Pani zachęcające do udziału w szkoleniach i kursach rozwoju i doskonalenia zawodowego? N=58

Wykres nr 29. Czy byłby/aby Pan/Pani skłonny/a płacić za szkolenia i kursy zawodowe rozwijające Pana/Pani kompetencje i umiejętności? N=58

Tylko **5,2%** nauczycieli jest skłonna płacić za szkolenia

70,7% nauczycieli uważa, że szkolenia powinny być finansowane:

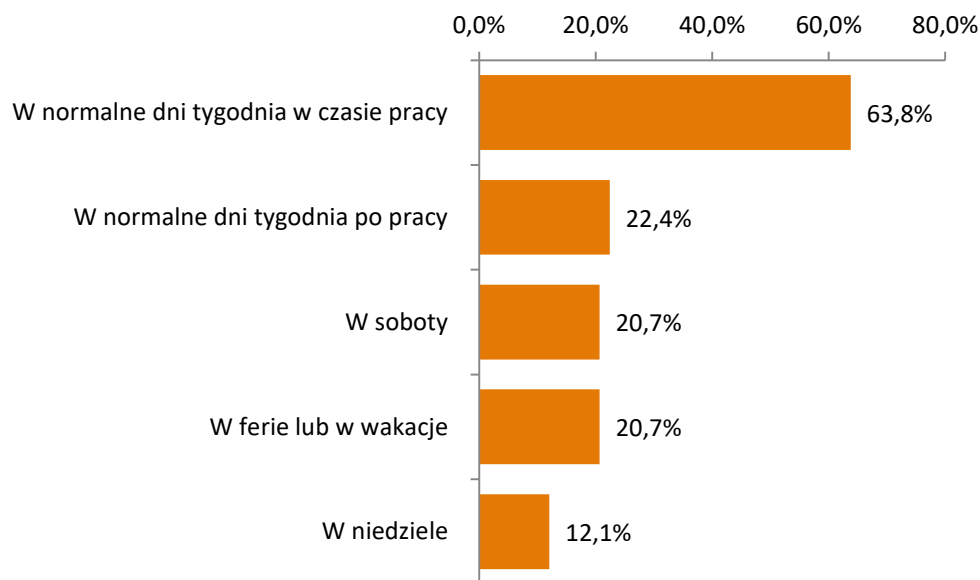
- 41,4% - szkoła + pracodawca
- 27,6% - szkoła
- 1,7% - pracodawca

- Kursy i szkolenia są zbyt drogie w stosunku do zarobków
- I tak za nie płacę bo szkoła nie ma pieniędzy, więc decyduje się tylko na te niezbyt drogie
- Firmy inwestują w umiejętności pracowników. W szkolnictwie to nauczyciel najczęściej inwestuje w szkołę
- Od kiedy tylko pamiętam to płacę, za szkolenia branżowe, więc mam już dość tego

Większość nauczycieli - **63,8%** - wskazuje, że szkolenia i kursy zawodowe powinny odbywać się w **normalne dni tygodnia w czasie pracy**

Wykres nr 30. Kiedy powinny odbywać się szkolenia i kursy zawodowe dla nauczycieli? N=58

Szkolenia i kursy zawodowe w normalne dni tygodnia po pracy lub w soboty czy w ferie lub w wakacje preferowane są przez ok. 20,0% nauczycieli

W niedziele tylko 12,1%

Na pytanie:

„ Proszę wskazać wszelkie Pana/Pani przemyślenia w zakresie Pana/Pani pracy i kształcenia uczniów w danym zawodzie, również w zakresie Pana/Pani potrzeb rozwojowych, które mogłyby przyczynić się do jeszcze lepszej jakości kształcenia?

odpowiedziało 34,5% nauczycieli i są to:

- Za długi okres kształcenia w szkołach branżowych - powinno być 2 lata - 1 rok w szkole i 2 rok u pracodawcy
Trzy lata u pracodawcy to możliwość szantażu ze strony pracodawcy, że nie zaliczy praktyk, bo....
Ale również uzależnienie się od tego pracodawcy, który działa w określonej branży... W tym czasie uczeń nie pozna innego wyposażenia, innych metod pracy..
Oraz pragmatyczne spojrzenie, które spędza mi sen z oczy.... a mianowicie, czy szkoląc ucznia chciałbym, aby był lepszy niż ja....
takie oto niebezpieczeństwa widzę...
- Konieczność pracy indywidualnej, ale to nie to samo co indywidualizacja. Liczebność osób w grupie powinna być ustalona odgórnie, w zależności od specyfiki branży. Branża samochodowa to specyficzna branża, gdzie powinny być wyjątkowo małe grupy na zajęciach
- Sądzę, że najlepszą formą rozwijania moich kompetencji zawodowych jest możliwość uczestniczenia we wszystkich formach kształcenia praktycznego
- Zwiększenie ilości godzin szkolenia praktycznego, zmniejszenie liczebności grupy szkoleniowej
- Doradztwo zawodowe w szkole podstawowej, które może ukierunkować uczniów na wybór szkoły ponadpodstawowej

Na pytanie:

„ Proszę wskazać wszelkie Pana/Pani przemyślenia w zakresie Pana/Pani pracy i kształcenia uczniów w danym zawodzie, również w zakresie Pana/Pani potrzeb rozwojowych, które mogłyby przyczynić się do jeszcze lepszej jakości kształcenia?,

odpowiedziało 34,5% nauczycieli i są to:

- Zajęcia praktyczne w firmach posiadających odpowiednią bazę techno - dydaktyczną dla grupy uczniów, zajęcia z nowych rozwiązań konstrukcyjnych stosowanych w pojazdach samochodowych, zajęcia praktyczne przy pojazdach ciężarowych i autobusach
- Zakup nowoczesnych maszyn
- Uświadamianie młodzieży przez rodziców, że wykształcenie jest bardzo ważne i należy do tego podchodzić poważnie. Ogółem, aby młodzież poczuwała się do obowiązku szkolnego i podchodzili do tego na poważnie
- Większe zainteresowania pracodawców edukacją młodzieży. Dofinansowanie w sprzęt i pomoce dydaktyczne ze strony przemysłu
- Lepszy dostęp do materiałów szkoleniowych i na ćwiczenia praktyczne, lepsze wyposażenie w narzędzia skrawające do obróbki drewna
- Więcej zajęć z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu i programów
- Powinno być dużo sprzętu w formie pomocy dydaktycznych
- Chciałbym mieć możliwość testowania najnowszych urządzeń dostępnych na rynku
- Braki w wykształceniu w szkołach niższego stopnia. Braki motywacji do nauki, bo przekonanie jest, że praca na uczniów czeka
- Bieżące zaspokajanie w/w potrzeb, właściwa realizacja w/w założeń oraz chęci ze strony nauczycieli i uczniów zapewnią właściwą jakość kształcenia
- Jeżeli uczeń wie czego ma się nauczyć i jakie z tego będzie miał korzyści - nie jest trudno go zmotywować. Ale jest pewna grupa uczniów , którzy uważają, że szkoła i wykształcenie nie jest im potrzebne do niczego i niczym go nie jestem w stanie zmotywować

Na pytanie:

„ Proszę wskazać tematykę lub kierunek kształcenia branżowego, który Pana/Panią interesuje i który chciałby/aby Pan/Pani, aby był wdrożony w szkołach branżowych?,

odpowiedziało 32,8% nauczycieli i są to:

- Mechatronika pojazdów samochodowych, gdyż zapotrzebowanie na rynku jest ogromne ze względu na rozwój układów elektronicznych w pojazdach
- Spawalnictwo
- Kierunki powinny odpowiadać na potrzeby gospodarki. Należy wprowadzić limity przyjęć do liceum oraz na każdy rok ustalić ministerialnie punktację związaną z przyjęciem absolwentów szkół podstawowych
- Obróbka skrawaniem
- Nowoczesne rozwiązania w zakresie paliw alternatywnych
- Metrologia i kontrola jakości
- Szkolenie na obrabiarkach CNC, obsługa komputera
- Doksztalcenie w programach komputerowych do obsługi CNC i w pracy na urządzeniach numerycznych oraz w programach do projektowania i rysunku technicznego;
- Kosmetologia
- Operator obrabiarek skrawających
- Programowanie obrabiarek CNC, programy komputerowe do projektowania w 2 i 3D, elektroniczna diagnostyka pojazdów
- Samochody hybrydowe i elektryczne
- Ekologia w każdej dziedzinie życia
- Podatki
- Analiza finansowa i ekonomiczna przedsięwzięcia, analiza SWOT + biznes plan, polityka kadrowa, prowadzenia biura

PODSUMOWANIE

- W badaniu pilotażowym udział wzięło **58 nauczycieli** z 13 miast Polski, 48% to mężczyźni, 29% to kobiety, w większości 40 i 50-latkowie
- **64% nauczycieli pracuje dodatkowo poza daną szkołą**: w innej szkole, w biznesie lub prowadząc szkolenia i różne projekty, większość to nauczyciele dyplomowani, średnio z 20-letnim stażem pracy, 47% nauczycieli posiada uprawnienia egzaminatora
- **57% nauczycieli prowadzi zajęcia praktyczne w szkole, 60% prowadzi dodatkowe zajęcia lub kółka zainteresowań**
- 41% nauczycieli pasjonuje się nowymi technologiami, 29% motoryzacją
- **38% nauczycieli posiada doświadczenie w biznesie, 26% obecnie prowadzi działania biznesowe poza szkołą**, głównie w formie działalności gospodarczej lub szkoleń i kursów
- 47% nauczycieli posiada opracowany plan rozwoju zawodowego
- Główne źródła pozyskiwania wiedzy i umiejętności z zakresu nauczanego przedmiotu to książki. **Ze szkoleń i kursów w tym zakresie korzysta jedynie 14% nauczycieli, wiedzę i umiejętności od pracodawców pozyskuje tylko 9%**
- **Główne źródła pozyskiwania wiedzy o trendach i nowych technologiach to: szkolenia i kursy branżowe oraz Internet, w mniejszym stopniu pracodawcy**
- 74% nauczycieli deklaruje, że w ich szkole prowadzone są spotkania na temat wymagań rynku pracy, w większości przypadków odbywają się one raz lub kilka razy w roku

PODSUMOWANIE

- **W celu wymiany doświadczeń:** 81% nauczycieli współpracuje z innymi nauczycielami w danej szkole, 62% z pracodawcami, 55% z nauczycielami z innej szkoły, 26% z ekspertami z branży, 17% ze szkołami z zagranicy
- 85% nauczycieli w ramach nauczanego przedmiotu korzysta z polskich zasobów wiedzy, 22% korzysta z zagranicznych zasobów wiedzy
- **Wykształcenie i kwalifikacje nauczycieli to głównie te zdobyte na studiach, tylko 7% na praktykach zawodowych w firmie, tylko 5% na kursach i szkoleniach i jedynie 3% przez staż w firmie**
- 40% nauczycieli posługuje się językiem obcym w stopniu komunikatywnym, w tym: jedynie 5% zna bardzo dobrze angielski, 7% rosyjski, 2% niemiecki
- **Jedynie 33% nauczycieli – w ramach doskonalenia zawodowego - brało udział w szkoleniach i kursach branżowych w ciągu ostatnich 5 lat, tylko 9% współpracowało w tym zakresie z pracodawcami**
- **Bariery w realizacji obecnej podstawy programowej to głównie:** przeładowany program, brak środków finansowych na zadania praktyczne, brak aktualnych książek, niewystarczające przygotowanie pracodawców do kształcenia uczniów, brak infrastruktury i sprzętu, brak chętnych pracodawców od współpracy
- **41% nauczycieli widzi potrzebę wprowadzenia umiejętności miękkich do programu nauczania**

PODSUMOWANIE

- **Główne bariery w doskonaleniu zawodowym nauczycieli** to: brak pieniędzy, brak czasu, brak atrakcyjnej oferty kursów i szkoleń, brak przełożenia pozyskanej wiedzy na realia szkoły, brak chęci i motywacji wśród nauczycieli do rozwoju zawodowego
- **Największe luki w kompetencjach nauczycieli** to: nowości technologiczne, trendy, praktyczne zastosowanie wiedzy oraz umiejętności aktywizacji uczniów do pracy i nauki
- **Najważniejsze umiejętności miękkie**, które nauczyciele chcieliby rozwijać to: języki obce, kreatywne myślenie oraz innowacyjność i przedsiębiorczość
- Najbardziej preferowane formy doskonalenia zawodowego to: szkolenia i warsztaty, wyjazdy zagraniczne, targi i seminaria branżowe oraz konferencje branżowe
- **W zakresie doskonalenia zawodowego większość nauczycieli byłaby zainteresowana:** szerszą współpracą z pracodawcami, współpracą z ekspertami w branży, dostępem do infrastruktury branżowej. Dodatkowo prawie co drugi nauczyciel chciałby odbyć praktykę u pracodawcy, co trzeci staż u pracodawcy

PODSUMOWANIE

- **Najważniejsze elementy motywujące do podnoszenia własnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych** to: lepsze zarobki, chęć nauki czegoś nowego, lepsze wykonywanie pracy, możliwość rozwoju, bezpłatny rozwój, dodatkowa praca, ciekawe projekty
- Z kolei **elementy zachęcające do podnoszenia własnych kwalifikacji** to: szkolenia prowadzone przez praktyków i ekspertów, bezpłatne szkolenia oraz materiały edukacyjne i szkolenia prowadzone na nowoczesnym sprzęcie

PODSUMOWANIE

- **Tylko 5% nauczycieli byłaby skłonna płacić za szkolenia** podnoszące ich kwalifikacje. Większość uważa, że powinny być one finansowane przez szkołę i pracodawców lub przez samą szkołę
- **Dogodne dni szkoleń i kursów to dla większości nauczycieli normalne dni tygodnia w czasie pracy**
- **Kierunki kształcenia branżowego**, które powinny być wdrożone w szkołach branżowych to: mechatronika pojazdów samochodowych, spawalnictwo, obróbka skrawaniem, nowoczesne rozwiązania w zakresie paliw alternatywnych, metrologia i kontrola jakości, szkolenie na obrabiarkach CNC, obsługa komputera, dokszałcenie w programach komputerowych do obsługi CNC i w pracy na urządzeniach numerycznych oraz w programach do projektowania i rysunku technicznego, kosmetologia, operator obrabiarek skrawających, programowanie obrabiarek CNC, programy komputerowe do projektowania w 2 i 3d, elektroniczna diagnostyka pojazdów, samochody hybrydowe i elektryczne, ekologia, podatki, analiza finansowa i ekonomiczna przedsięwzięcia, analiza SWOT + biznes plan, polityka kadrowa, prowadzenia biura
- **W ankiecie powinien być uwzględniony zawód „kierowca mechanik”**

PODSUMOWANIE ZAŁOŻEŃ PILOTAŻU

- Pilotaż został wykonany zgodnie z założeniami metodologii badania, które okazały się bardzo trafnie zaplanowane. Wszystko zostało wykonane zgodnie z planem i w terminie – uzyskano dwukrotnie więcej ankiet niż zakładano

Metoda badania w postaci ankiety on-line jest słuszna i należy ją kontynuować

- ankieta i jej treść zostały dobrze zaplanowane, pytania były zrozumiałe dla respondentów i nie wzbudzały żadnych wątpliwości
- poziom braków odpowiedzi w wielu pytaniach nie był większy niż 30%, co w przypadku badań on-line jest normą

W celu minimalizowania braków odpowiedzi, w kolejnych ankietach można ustawić w systemie obowiązek udzielenia odpowiedzi na poszczególne pytania. W ankiecie pilotażowej takiego obowiązku nie było.

- poziom braków odpowiedzi na pytania otwarte wyniósł ok. 60%, co również można uznać za normę w badaniach, szczególnie gdy pytamy o przemyślenia i luźne wypowiedzi respondentów

W celu zwiększenia odsetka odpowiedzi na takie pytania należy zastanowić się nad użyciem zamiast pytań otwartych, pytań półotwartych z kafeterią odpowiedzi i możliwością wpisania swobodnej wypowiedzi.

Niniejsza prezentacja została opracowana z myślą o jak najlepszej wizualizacji danych.

W razie potrzeby wykonania dodatkowych analiz, wyjaśnienia danych, służymy pomocą i wsparciem.

Z podziękowaniem dla wszystkich osób aktywnie uczestniczących w realizacji projektu

SYNERGIA BADANIA ANALIZY DORADZTWO

09-500 GOSTYNIN, UL. PCK 10

WWW.SYNERGIA-POLAND.COM.PL

Koordynator projektu:

Violetta Rutkowska

Właściciel, badacz rynku

Tel: 505 028 046

E-mail: v.rutkowska@synergia-poland.com.pl

Badania satysfakcji klientów

Badania problemów społecznych

Badania w obszarze rynku pracy, edukacji, aktywizacji zawodowej, przedsiębiorczości

Usprawnienia w obsłudze klienta

Księgi standardów jakości

Szkolenia i doradztwo

Sektorowa Rada ds. kompetencji dla Motoryzacji i Elektromobilności

PARTNERZY PROJEKTU

